

Francisci Mazaratii Perusini viri utraq; lingua Eruditissimi ad
Petrum Paulum Cornelium Eruditum & ingenium adolescentē
de componendis versibus hexametro & Pentametro opusculum
& primo probemium.

Oeticam artē veterēs primā quan /
dam philosophiam esse voluerunt
que ad vivendi rationem ab incun /
te etate adduceret: Que mores: que
affectiones nos doceret: que res ge
rendas cum iocunditate preciperet.
Posteriores vero solum Poetam sa
pientem esse asseruerunt. Et greci
quidem liberos suos poeticis eru
dire disciplinis ab ipsis in cunabu /
lis consueverunt: Non nude volu
ptatis: sed castę moderationis gratia: quod auctor gravissimus.
Strabo scribit. Quem vero finem ipsi spectent poete: cum alij
permulti vt is quem modo nominavi: tum scite his versibus Flac
cus Venusinus ostendit. Aut prodesse volunt: aut delectare poe
te: Aut simul & iocunda: & idonea dicere vitę. Quid dicam: diui
nos a Platone: sanctos ab Ennio poetas appellari: quasi deorū
aliquo dono ac munere nobis commendati videantur vt Cicero
tradit. Dicitur hec de admirabili & pulcherrimo artificio satis at
tigisse visum est mi suauissime Petre Paule omnis perusine no
bilitatis splendor: & Illustris Corneliorum familie decus: que a
pud nos patritia est: & semp floruit: ac nunc parētis tui petri Phi
lippi viri probatissimi: & iuris consultorū iuris cōsultrissimi virtu
te & gloria maxime floret: vt intelligas nō sine causa cupere te atq;

optare componendi carminis hexametri & Pentametri rationem ac
viam per nos potissimum tibi patefieri. Quod & si ea de re permul-
ta tum a veteribus tum a nostrae aetatis hominibus accurate & lucu-
lenter scripta sunt: facimus non inuiti: ne si refragati fuerimus: aut
fugisse laborem: aut tibi cui omnia debemus noluisse industria no-
stra: quatuordecimque est morigerere videamur. Et quod te ad dicendi studium
excitauimus atque ad rhetorica rudimenta perduximus ad dulcedinem
quoque musicam quantum in nobis est uolle producere existinemur. In quo
magis studio tuo ac tuorum quam recto & legitimo docendi officio & no-
strae uoluntati satisfecimus. Par enim fuerat (quod nemo uel mediocri-
ter doctus ignorare potest) ut tener adhuc & rudis animus tuus poe-
tica prius lectione imbueretur: & fabulosis narrationibus exerceretur. Sed
cum breui in componendis epistolis sic profeceris ut alicuius adiumento
ad id amplius iam non egeas: satis arbitror fore si animum ut institui-
sti intenderis: & ardor iste tuus quo accensum te conspiciamus non re-
cederit: ut non minus propediem versu quam soluta oratione ualeas.
Qua in re & hortari te & impellere quantum a. Adue occupationes meae
concederet temporis non desista. Sed iam ad ea quae tradi tibi a me tan-
topere efflagitasti aperienda pergamus atque a pedibus quibus ver-
sus ipse constituitur initium capiamus.

De Pedibus versus hexametri & pentametri.

Unt aut omnes quibus uisumur duo de triginta: scilicet ex his
septem duntaxat versus hexametrum & pentametrum: de
quibus mox precepturi sumus ingrediuntur. Spondeus ut
luctantes ventos repestatesque sororas. Trocheus ut ita
lia fato profugus launaeque venit. Iambus ut liminaeque
laurusque dei. Dactylus ut pandit iter ea domus omnipotentis olimpi.
Anapestus ut flumina rex eridanus. Tribacius ut abdedit & nate tu-
nique canit himeneos. Proceleumaticus ut genua labant: & hoc quidem
pede tribus in regionibus versus heroici virgilium uisum esse comperio: in
prima ut arietat in portas: in secunda ut heret parietibus scale. in quinta

ta ut labat ariete crebro ianua : et Titine pascentes a flumine reijce
capellas.

¶ Spondeus constat ex duabus longis: tempus est quattuor ut
muse: sic dicitur πῶρα Τεῦ σπόυ Μηῦ q̄a hoc pede quedā in tēplis
σπόυ Λοῦτες hoc est libantes carmina decantabāt. Numa pom
pillus pontificiū appellavit. Jambus constat ex brevi et longa ut
dies πῶρα Τόιδυ βίβειῦ hoc a maledicēdo: sic vocat̄: ē enī versū
maledico habilis: vel ab iάπ Τω quod ē noceo quia pes invenī ad
nocendū: Vel a iābes puellę nomine que celet et menalīng famula
cerere ad eos delatā: cū proserpinā quereret cōiūtijs quibusdā in
uasit ac male tractavit: tradunt̄ et alię nonnullę nominis origines.
Troche⁹ lōga et breui ē: ut roma temporū triū sicut iamb⁹ a Mer/
curio repertū ferūt πῶρα Τό Τρέχειῦ hoc ē accurrendo nominatū:
q̄ esset decursionib⁹ aptissim⁹: hūc arūci italę populi rutilū appel
lauerūt. Dactil⁹ cōstat ex p̄ma lōga et duab⁹ breuib⁹: tēporē ē quat/
tuor: ut romul⁹: a tractu digiti: sic vocat̄ q̄ ḡece Νάκτυλός δί/
ει: ut enī i digito p̄mus articul⁹ longior ē duo sequētes breviores
ita dactil⁹ quidē p̄ma syllaba lōga ē: duab⁹ vero sequentib⁹ breuib⁹.
Nominis tū et alię tradunt̄ cāḡ: s; nos vulgatiore: tū i hoc tū i alijs se
qui malum⁹. Anapestus dactilo p̄rius ē. p̄stat ei duab⁹ breuib⁹ et
longa ut nebule. πῶρα Τό ἀνα πῶρειῦ id ē πῶρα Τό ἀνα πῶλειῦ
πρόδ τοῦ Νάκτυλός q̄a recurrendo reperit dactilū sono reci/
proco. Trisyllabus dicit̄ ὅσι Τρείς βράχεις εἶναι. Un̄ latine tri/
breviis appellat̄. q̄dā brachisyllabū: pleriq; choreū dixerūt. qm̄ cho
reis hui⁹ cōpositio cōvenit cōstat trib⁹ syllabis breuib⁹ ut belena.
Proceleumatic⁹ q̄tuor breuib⁹ p̄ficiē syllabis et tpa totidē h;: ut p̄hs
cui nomē ē. πῶρα Τύ πρόκελευειῦ hoc ē ab hortādo et suadendo
q̄d ei rei ob nimīā celeritatē aptissim⁹ videat̄. Quidā a nautaz cla
more nomē inditū pedi maluerūt: q̄d verū esse Martialis carmen
facit videri: Letos tigitis ad celeuma remos: Nō nautas puto vos

sz argonautas. est enī celeuma clamor quo pari tenore ac celeritate se inuicē nautę ad impellendū remos cohortantur.

De Pede Arsi Thesis.

Pes est sublatio ac positio duarum ampliusve syllabarum cum certa temporum obseruatione. Nec pes dicitur nisi due pluresve fuerint syllabę: quę Arsim z Thesim hoc est subleuationem z positionem faciunt. Una enim syllaba longa efficere pedem non valet Nec gemino tempore: sed duobus ictibus arsis z thesis perquiruntur. Et pes quidem in versu a similitudine pedum corporis appellatur. sicut enim pedibus corpora mouentur: ita versus ipsi cum scanduntur quibusdam quasi pedibus incedunt:

Pedum alij Legittimi: alij nothi: Legittimi proprij z naturales cuiusq; metri sunt. Nothi pro legittimis ponuntur z in eos resoluntur ratione temporum. Aequa autem pedis diuisio est. quotiens pedis sublatio tempo:ibus positioni par est: vt in Dactilo z Anapesto. Item Spondeo Pyrrichis quorum Arsis tantū habet quantum z thesis: heroici versus legittimi pedes sunt. Spondeus z Dactilus. Nothi reliqui. Et Trocheum quidem admitti nunq̃ volunt: q̃ cuiusq; versus vltima syllaba sit indifferens: z p̃ longa censeatur vt in hexametro Spondeus potius sit: ne si Trocheum malis: vno tempore a Spondeo superetur: soluiq; in eum non possit.

Quot accidant Pedi.

Pedi accidunt sex. Arsis: Thesis: Numerus syllabarum: Tempus: Resolutio: Figura.

Arsis z Thesis: quoniam in pronunciano z scādendo versu quedam fit sublatio z positio in ipsis pedibus vel pedum syllabis. Breues nanq; syllabę deprimuntur. longe attolluntur.

Numerus syllabarum : quia cum duo de triginta pedes sint : ut diximus quibus in diuersis metris utimur quattuor dissyllabi sunt trissyllabi octo. quadrisyllabi sexdecim.

Tempus syllabę accidit gratia pedis. est autem mora qua syllaba effertur. Longa autē syllaba duo tempora: Breuis vnum habet. Tantū enim temporis absimitur duabus breuibus enunciatidis quantum vna longa proferenda: Cum celerrime et vno pene ictu breuis: longa maiore mora proferatur.

Resolutio est cum syllaba vna pro duabus vel duę pro vna: aut pes pro pede ponitur. Et vna quidē syllaba pro duabus per dieresim hoc est diuisionem diphthongi poni consuevit: ut spartanę: vel qualis equos threissa fatigat Arpalice pro tressia. et Aulai in medio libabant pocula bacchi: et diues equum diues pictai vestis et auri pro aule et pictę: sunt enim greci diphthongi ai. Est autem dieresis diuisio vnus syllabę in duas: Duę syllabę altera breuis: altera longa: et contra altera longa. altera breuis. pro vna ponuntur et in scandendo in vnam coeunt per syneresim quę est coniunctio duarum syllabarum in vnam. Exemplū primi est apud Ouidiū. Non erat hic Aries villo spectabilis aureo. Et apud Virgiliū pendunt Lychni laquearibus aureis. et cum refugit siluis: et cum se condidit alueo. Exemplū secundi Sixerit eripedem ceruam: licet pro eripedem pes pro pede ponitur ut Spodeus pro Dactilo in quinta regione quę propria dactili est ut apud Virgilium Cornua velatarum obuertimus antennarum: et Lucanum Altus cesorum pauidit cruor armentorum. Sed ante spondeū cum in quinta sede fuerit: locari dactilum debere quidam voluerunt: quod tamen Virgilius contempsisse videtur: ut cum ait Nereidum matri et neptuno egeo Greci poetę diligentius custodiūt ut homerus οἰδὲ πᾶν ἰατρῶν ἀόλκῃ θεῶν ἰλάκοντο Hesiodus εὐλαρα οἱ θεῶν ἰατρῶν Νιάκτο / Figura quę accidit pedi: syllabę quantitatē / ροδ αὐεῖφούτης

indicat & directa quidem linea sic. —. producte. Semicirculus sic.
∪ correpte signum est. Communis si brevis pro longa accipitur hec
nota erit. ∟. si longa pro brevi hec. 7.

De Versu.

Versus est partium legitima dispositio & pedum cul-
ta copulatio consonanti specie metrica. exhibens re-
gulam: haud inepte sic quidem vocatum existimave-
runt: quod tam diu verti debeat quoad recte consti-
tuatur. Idem & metrum est: sicq; diffinitur. Metrum
est pedum iunctura numero modoq; finita. Distat a ritmo q; hoc
certa quantitate ac numero syllabarum temporuq; constat certisq;
pedib; consistit: & clauditur. Illud metri imago est: numerum ser-
vans syllabarum positione sepe sublationeq; continens lege pedum: & cer-
ta syllabarum quantitate contempta.

Metro accidunt sex. Genus: Species: compositio: Lesura: Figura:
Dispositio.

Genus metri intelligimus cum principale est & uniforme: nec aliud
metrum adnexum habet ut Arma viruq; cano troie qui primus ab oris
Generalia metra decem sunt: Dactylicum: Anapestum: Jambicum: Tro-
chaicum: Choriambicum: Peomicum: Ionicum a maiori: ionicum a mino-
ri: Antipasticum: Anacreontium: Solet autem diversorum metrorum iun-
ctura fieri: ut dactylicum & anapesticum: hexametri & pentametri.

Species est qualitas metri que solet esse diversa in quibusdam generibus
sub choriambico Asclepiadea: Aristephania: Anacreontia: Sapphica.
Compositio est cum versus ex diversis metrorum generibus compositi
sunt. Quales apud lyricos invenimus ex diversis mixtos: ut ex da-
ctylicis & iambicis sicut apud flaccum. Scribere versiculos amore
percussum graui. Est enim semiquinaria pentimemeris iambica cum di-
metro iambico. Heroicus simplex est compositio quia ex pedi-
bus unius speciei componitur. Nec tamen similis est pedibus quia

dactilos vel spondeos ponere licet: sexta regione excepta in qua nunquam dactilus: et quinta in qua per raro spondeus locatur.

Cesura est per quam in heroico: hexametro: dedecora: mansio seu terminatio vocum fit: Comam graece dicitur. Alij ex nostris sectionem vocant.

Sunt autem Cesurae quattuor. Prima est Pentimemeris siue semiquinaria ubi post duos pedes primos superans syllaba inuenitur que partem orationis terminat. sic Defecisse videt se signari oculis. Ideoque Pentimemeris appellatur quod post quintam syllabam pedem diuidimus moram quandam pronunciando facientes: cum orationis pars ille expleatur. Secunda est Heptimemeris que semi septenaria latine dicitur: quia septem diuidit et continet septenarij medietatem. In hac post tres pedes syllaba superans inuenitur: vt Italiam fato profugus. Tertia est Trochaica sine κατὰ Τροχῶν. Cum post duos pedes Trocheus orationem perficit vt nil nostri miserere. Quarta est Tetrapodia et Buccolica: cum post quattuor pedes syllaba superat in partem orationis desinens: vt non omnes arbuta viuunt humilesque mirice.

Cesura. Item aut simplex est: aut composita: aut coniuncta. Simplex cum vna tantum in versu inuenitur in cisis vt Panditur interea domus omnipotentis olimpi.

Composita cum due: vt est: Infandum Regina iubet renouare dolorem. Coniuncta cum tres vt est Talibus Ilioneus cuncti simul ore fremebat. Et vel vnam vel duas inueniri in versu necesse est. Tres in eodem versu rarissime reperiuntur. Nam si semiquinariam habet Trochaicam raro habere potest: nisi quando monosyllaba intersit dictio vt munera clara dedit: dat eidem debita pater. Et contra si tertia trochaica habet: semiquinaria raro habere potest. Illud etiam animaduertendum est in cesura semiquinaria non obstare quod plures syllabae sunt quam quinque et dimidia: modo post duos

pedes syllaba inueniatur superans: que partem expleat orationis: ut *Arma virūq; cano*: neq; mouere debet in semiseptenaria: si plures septem syllabe dum post tres pedes syllaba superetur: ut *Italia fato profugus*. Nomina enī ab eo q; frequētius accidit acceperūt.

Figura est dispositio pedum: et vis eos in metro variandi: et sūt heroici versus figure triginta duę: quarū sunt modi tres. Primus est *Trischematicus* id est vnus figure: cū sunt aut quinq; dactili: aut quinq; spondei: et habes figuras duas. Secundus modus est *Pentaschematicus* hoc est figurarū quinq;: cum sunt quattuor dactili et vnus spondeus. Contraq; quattuor spondei et vnus dactilus: et habes decem. vnus enim inter quattuor mutans loca quinq; facit figuras. Tertius modus est *Decaschematicus* id est decē figurarum: cum duo spondei sunt inter tres dactilos: et duo dactili inter tres Spondeos: duo enim et tres cōmutati denas faciunt figuras: et habes figuras. xx. collige singularem numerū: et erunt omnes. xxxij: Possumus et alia ratione figuras in omni metro cognoscere: si computauerimus quot pedes singula loca accipiunt et numerum multiplicauerimus: quę accipiunt singula loca priora ad numerū pedum quos accipiunt loca sequentia: ut in heroico primus locus accipit duos pedes hoc est Dactilū et Spondeum. similiter secundus duos: bis duo quattuor fiunt. tertius similiter duos bis quattuor fiunt octo: quartus quom duos bis octo faciunt sexdecim: quintus duos bis sexdecim. xxxij.

De Depositione.

Depositio ē cuiusq; metri desinētia: sūt aut quattuor *Acatalecta*: *Laterlecta*: *Hypercatalecta*: *Brachicatalecta*: *Acatalectici* sunt singuli versus integri quib; in fine nihil deest: ut *soror tonātis* hoc enim solū mihi. Est enī *senarius iambicus perfectus*. *Cathelectici* sunt quib; dūtaxat syllaba deest: ut perfecti sunt: qualis ē apud ho

ratiū. *U*te reuidet in domo Lacunar: Est eni senarius lambicus,
 vna syllaba minor. Hiperatalectici quibus abundāt vna vel duo syl
 labę: vt omne hominū genus in terris. Est eni *A*llemani⁹ trimeter
 vna supante syllaba. Brachicatalecticus est cui vt sit pfectus deest
 integer pes: vel qui pedē plus hz q̄ poscit versus dispositio.

De Scansione.

Metro preterea accidit scansio: que sic finitur. Scansio
 est legitima metri in pedes singulos distinctio et cō
 mensuratio: Origo nominis quia per pedes ipsos
 veluti scalaz gradus scandētes incedim⁹. In omni
 bus autē metris preter q̄ in dactilo pedes duos cō
 binare: et cōduplicare scādendo solemus: et sub vno quasi ictu effe
 rētes p vno cōputare. hoc mō Soror tonātis. hoc eni solū mibi.
 hinc *U*sonometrū vocamus quod duob⁹ pedibus constat. Dime
 trū quod quattuor. Trimetrū quod sex. Tetrametrū qd̄ octo. *D*a
 ctilicum idcirco excipimus q̄ cū omēs trisyllabos habeat binis pe
 dib⁹ scādi nō pōt. Scāioni duo accidunt: synalepha et ecclipsis.
 Synalepha ē per interemptionē cōcurrentiū inter se vocalium Lu
 brica quedā lenisqz collisio. Ecclipsis consonantiū cū vocalibus
 aspere cōcurrentib⁹ difficilis ac dura collisio: Itaqz illa precedētis
 dictiōis vocalis cū sequētis dictiōis vocali in scādendo coit: hac
 m. et ei adiūcta vocalis cū sequētis dictiōis vocali: *U*triusqz exem
 plū in hoc versu ē. *L*itorea multū ille et terris iactat⁹ et alto. sic eniz
 scandit: *L*itorea: multū: let ter: ris ia: ctatus et: alto. e. et. m. sequenti
 bus vocalib⁹ oino supprimunt: Et quis i vni⁹ dictiōis sine et alte
 rius initio synalepha et ecclipsis soleāt fieri. est quādo etiā in me
 dia dictiōe p hāc duę syllabę i vnā coeāt vt ferreiqz eumenidū tha
 lami: et centū erei claudūt vectes: i ferrei et erei. e. penultimū scā
 dēdo excludit: s; hoc prarū ē. Nā i illo orphei calliopea: *U*no for
 mosus Apollo. *D*atiu⁹ grecus ē p syneresim. πὸ ὀρφεὶ καὶ ὀρφεὶ

In gentiliis quoque nominum que apud grecos in εὖς apud
latinos in eus desinunt: ut θεός Ithens sepe cum ver/
sus scanditur due vocales in vnam coeunt: ut apud Ouidium.
Notus amor phedre nota est iniuria thesei: et apud Virgiliū: fur/
tumque promethei. Idē accidit in accusativo ut Virat et bisinarus
orphea: Siunt preterea i exitu versus synalepha et eclipsis quoti/
ens in abundante syllaba sequēs versus a vocali inchoat: ut Ecce
furens animis aderat Tyrinthius omnēque accessum lustrās: et aut
dulcis musti vulcano decoquit humorē. Aut solijs vnda tepidi de
spumat abeni. huiusmodi aut versus vna syllaba ampliores. Hyper
metri appellant. Illud itē aduertendū est in vocaliū cōcursu non
semp vltimā precedētis syllabę ut dictū ē abici solere ut apud Vir/
giliū. Et longū formose vale vale inquit iolla: et clamarent ut litt⁹
byla byla omne sonaret: et post habita coluissē samo: hic illi⁹ arma:
et sub illo alto. Et credim⁹ an qui amat ipsi sibi somnia fingūt: et in
sule ionio i magno Idē apud alios poetas frequēter comperies: et
grecorū fit imitatione qui in cōcursu vocaliū vocalē nō excludunt
precedentem: sed vel natura vel diphthongo productam inse/
quentis corripiūt ut Homer⁹ ἄνδρα μὲν εἴματα μὲν οὐδὲ πολλὰ
τρόπον οὐδὲ μάλα πολλὰ et Theocritus εἰ πᾶσι δὲ ὠκρίσθη
id et nostri nonnunqu faciūt quod in superioribus Virgilij exemplis
cognoscitur ut in vale. vbi est natura longum: ut in byla: secundo.
vbi et ipsā a natura longum quoniam: nominatiuus est a nomina
tuo iu as id est in dictione qui corripit: In his compositis aduer
bijs Debinc deinde deinceps Proinde collis: in scandendo fieri
frequenter solet Iuuenalis. Debinc clamore pari concurritur et vi/
ce teli. Virgilius. Sic deinde effatus frondenti tempora Lauro et
Aeneas quo deinde ruis: et experiar tu deinde iubeto ut cetera A/
mynthas. Et icipe nameta tu deinde sequere Menalca. Itē p inde
tona eloquio solitū tibi. Horati⁹ redde age q deiceps risisti pnia

Aliquando nulla sit collisio vt apud eundem poetam . Logitat vt
dehinc speciosa miracula promat. Virgili⁹: dona dehinc auro. I/
dem accidit in his verbis: deest decrit decrat: Lucanus Non deest
pro lato ieiunus venditor auro. Idem quiqz fluat multo non de/
erit vulnere sanguis. Iuuenalis Pathicus nunqz tibi decrit ami/
cus Ouidius: decrat adhuc. Idē: hoc ego quod voci decrat plan/
gere replebam. Nominatio quoqz dij. z datino z ablatino dijs
alterum i scandentes excludimus: vt dij quibus imperium hoc ste/
terat z dijs aliter visum est. Et cum socijs natoqz penatibus: z ma/
gnis dijs. Cui z huic monosyllaba interdum sunt: vt cui pater in/
tactam dederat: Et huic coniunx sicheus erat: Interdum non: vt
O regina nouam cui condere Iuppiter urbem. heu quoqz mona/
syllabam pro dissillabo positum inuenitur apud Virgilium: heu
qz pingui macer est mibi caurus i aruo. S. ex dictionis principio
cum versus scanditur sepe excluditur: vt apud Lucanum: Terga se/
dent crebro maculis distincta smaragdo. z apud hortatiū: Linqui/
mus insani ridentes preuia scribe: z apud Tibullum O qtu est
auri pereat potiusqz smaragdi. Item eadem littera in fine dictio/
nis. z vna adiuncta vocalis cū sequens dictio a vocali incipit quan/
doqz excluditur: vt apud Virgilium: Inter se coisse viros z decer/
nere ferro. Illud quoqz aduertendum est. v. positū post. s. sequē
te vocali in eadem syllaba amittere vim littere z scandendo exclu/
di ut in suadeo z suetus Virgili⁹. Suadet enī vesana fames z qb⁹
acer erix in prelia suet⁹. Illud quoqz nō te fugiat .m. sequēte vo/
cali apud vetustissimos nō semp excuti cōsueuisse. Ennius insigni/
ta fere tum milia militū octo. Idē z apud iuniores vsurpatū repe/
ries aspirata precipue sequente vocali vt apud Iuuenalē viuen/
dū est recte: tum propter plurima cū his: Licet hoc rarissimū sit.
Nec illud admonuisse ab re fuerit solitos esse veteres: addere ali/
quid vel detrahere dictionibus vt in reliquie z religio: nam cum. l
simplici scribatur sitqz. e. vocalis correpta natura versus tñ gratia

L. geminat Virgili⁹ Troas reliquias danarum. Idē religione pa-
truz A Iuuenali induperator pro imperator dicit: Nauta vero p
nauta. Maiors pro mars per epenibesim que est positio quedaz
in media dictione littere vel sillabe frequentissimum est. Detrahi-
tur per sincopem que est ablatio de media dictione littere vel syl-
be vt duxti pro duxisti Propertius: z quotiens raro duxti suspiria
motu: Sed iam de potestate litterarum q̄breuissime disseramus.

De potestatibus litterarum.

Litterarū alię vocales: alię cōsonantes. Vocales sūt
numero quinqz. a. e. i. o. u. vtimur etiam. y. grecorū
causa nominū. Et vocales quidem dicunt q̄ per se
voces perficiunt: vel sine quibus vox litteralis esse
non potest. vñ z nomē hoc precipue sibi defendūt
Greci quoqz φωνήεντα ἄπὸ τῆς φωνῆς hoc ē a voce nominaue-
rūt. Leterę enī que cū his pferunt cōsonantes appellant. Omēs
aut apud latinos sunt ancipites vel liquide hoc est: que facile mō
pduci mō corripī possint. Sicut etiā apud antiquissimos erāt gre-
corū ante iuentionē. ἄ. z. ᾠ. quib⁹ inuentis. ē. z. ὄ. que ante ancipites
erāt remigserē perpetuo breues cum earū producta loca possessa
sint a supradictis vocalibus semp longis.

De A vocali.

Vocalis vbiqz sola lōga est: cōsonantib⁹ vero addita
anceps ē: vt fama fatigo. cōis si muta cū liquida seq̄
tur vt patres persius. Hos pueris monit⁹ patres in-
fundere Lippos Virgili⁹ Religione patrum apud
grecos quoqz Ἀίχμηρον hoc ē bitēporēū a: z i hac
dictione troades modo corripitur At procul in sola secrete. troa-
des acta. Et troades in video modo producitur Persius non mi-
hi polydamas z troades labconem pretulerint.

De .E.

Apud grecos semper breuiatur: apud nos per se pro
ducitur semper: Alijs iuncta anceps est vt legi leges
lego. In grecis dictionibus in quibus .b. fuerit siue
illud in .a. siue in .e. vertentes mutauerimus produ
cere semper solemus vt $\theta\alpha\beta\eta$ thebe $\pi\rho\iota\eta\lambda\alpha$ priene
 $\mu\iota\lambda\alpha\tau\omicron\varsigma$ milenis $\delta\omicron\mu\alpha\rho\omicron\varsigma$ homerus.

De .j.

Sola longa est: coniuncta vero dubia vt audi philli:
sequente muta cū liquida mō producit mō corripit:
vt in hac dictiōe vitre⁹ Persi⁹ Turgescit vitrea bilis
Iuuenal⁹: vitreo bibit ille priapo: z quia $\nu\iota\chi\rho\upsilon\rho\alpha\varsigma$
est apud grecos: ideo in dictionib⁹ grecis variari cō
tingit nōnunq̄: vt in critic⁹: horati⁹ vt critici dicūt: Iuuenal⁹ critice
pelluces. In maria corripit .i. penultimū apud Claudianū . maria
angelo viso z scis mariā multi ex iuniorib⁹ pduxerūt. Vtō etiā p
simplici mō p duplici accipit: p simplici. qñ ab eo icipit syllaba in
principio dictiōis sequēte vocali in eadē syllaba: vt iuno iuppiter:
vñ z positionē facit si aīcedēs dictio desinit i cōsonantē. p dupli
ci qñ i medio dictiōis ab eo icipit syllaba post vocalē aī se positā:
sequēte quoq; vocali i eadē syllaba. p simplici tñ iuenit i media vt
ctione: s; in cōpositis tñ vt biug⁹ quadriug⁹ reijcio. virgili⁹ tity
re pascētes a flumie reijce capellas: ē hic i quita regiōe. Proceles
matic⁹ p dactilo posit⁹: mibi videt reijcio z subijcio aliqñ simplici
i. aliquando duplici scribi. z propterea syllabā variari: nam vt in
superiore exemplo cognoscitur corripuit. Virgilius Idem tamē p
duxit libro. xj. Reijciunt parmas z equos ad mēnia vertunt. Qui
dius. Reijce libatos illi⁹ ora cibos: Itē pedibusq; rotaz: subijciūt
lapsus pducte ait Virgili⁹. Staius vero correpte subicit gantus
vlixes. Est qñ .i. iter vocales clausa vocal ē cū syllabę dieresis vt in
dictiōe Naiades Virg. Aegle Naiadū pulcherrā. Quib⁹ Naiadūq;
tener crimie rapt⁹ hylas. Quāuis hoc ppterea fortasse sit q; qdri/

syllabū est apud grecos $\pi\lambda\eta\acute{\alpha}\delta\alpha\lambda\omega\varsigma$ Pleiades tamē p dieresim pleiades dicimus. Quidius pleiades incipient humeros releuare paternos. Idem Jungit (vt fama ē) pleiadesq; parit: more grecorum qui dieresim faciunt ei diphthongū $\tau\acute{\epsilon}\iota\iota$. in $\acute{\alpha}$. conuertunt: ut Hesioidus $\pi\lambda\eta\acute{\alpha}\delta\alpha\lambda\omega\varsigma \acute{\alpha}\tau\lambda\alpha\gamma\epsilon\mu\sigma\omega\upsilon \acute{\epsilon}\pi\iota\tau\epsilon\lambda\lambda\omicron\alpha\epsilon\mu\sigma\omega\upsilon$.

De. D.

Apud grecos semper corripitur: quoniā ei contrarie ω . semper producit: et vocantis quidē aduerbium siue exclamantis vox semper producit etiam vocali subsequente: Quidi? O ego quantum egi. Hora? tius: o ego infelix quem tu fugis. Virgili? o regina nouaz. Corripit tamē i illo virgilij. te coridon o alexi. Addita alijs dubia est: vt Romulus toga: et i his que $\omega\acute{\alpha}\acute{\epsilon}\gamma\acute{\alpha}$ habuerint apud grecos ferme semper producit.

De. V.

Nullam p se habet significationē: cū alijs anceps est ut fumus fuga. In principio dictiōis sequēte vocali in eadē syllaba vim habet simplicis cōsonantis ut vetus ven? vagus. Idem accidit et cū postponit vocali: et cū precedit in medio ut viuus auidus. item cum i fine ē ut soluo voluo volue: hoc ita eē inde cognoscit qd nō per se sed vna cū adiuncta vocali vocē perficit. Est quando in media dictionū dieresis fit: et v. pro correpta vocali inuenit: vt apud Horatium Nivesq; deducunt iouem nunc mare nunc silue. Est eniz dimetrū: iambicū: coniunctū pentimemeri heroicē: et stare non posset nisi silue trisyllabū acciperet. Similit apud Latullū quod zonā soluit ligatā: Est enim inter endecasylabos phalentios Quidius quom sic ait: nunc quoq; te saluo persoluenda mibi. Illud quoq; non te fugiat. u. post. q. s. et g. sequente vocali vim littere amittere ut suavis lingua aqua: nam cum syllabā perse nō efficiat esse vocalis nō potest: Cōsona ideo non erit quia positionē nō facit vt i

agua nā breue est a: quod producere sequentibus. q. r. u. si. v. vo/
calis esset: vocales correpte singula obtinent tempora: producte
bina: Sed hactenus de vocalib⁹ ad alias litteras transeamus.

De Consonantibus.

Consonantiū alie semivocales: alie mutę. Semivoca
les sūt septē. f. l. m. n. r. s. x. quibus. f. muta esse pot⁹
multis rationib⁹ ostēditur. Vt sūt et sunt nouē. b. c. d.
g. k. p. q. t. Ex his. k. r. q. quibus figura et nomine
videant^r habere aliquā differentiā: cū. c. tamē eandē
tam in sono vocū q̄ in metro continēt potestātē. Et k quidē peni
tus superuacua est. nulla enī ratio videt^r cur. a. sequēte. k. scribi de
beat. Carthago enī et caput siue p. c. siue p. k. scribant^r nullā faciunt
nec in sono nec in potestate eiusdē cōsonantis differentiā. Quia p/
p̄t nihil aliud videt^r scribēda: nisi vt ostendat sequēs: v. ante alte
ram vocalē in eadē syllaba positū pdere vim litterę in metro quod
supradictū ē. Duplices sūt. x. et z. nam anq̄ eas a grecis accipere
mus loco. x. c. et s. ponebam⁹ loco vō. z. duo. ff. et z. qdē sicut. γ.
grecorū nominū causa vtimur. Ancipites in cōsonantib⁹ vel liqui
dę sūt. l. et r. quę mō longā mō breuē post mutas positę i eadē di
ctiōe et diuersa faciūt syllabā. his quidē addūt. m. et u. qz ipse quo
qz cōes faciūt syllabas post mutas positę: vt apud Quidiu; lib. x.
Piscosamqz guidon gravidāqz hamathūca metallis: quę sequenti
bus g. et n. pduci debuisset: nisi enī liquida esset et mutę iuncta sylla
bā antecedentē variandi etiā in diuersa dictiōe potestātē teneret.
S. i metro apud vetustissimos vi suā frequēter amittebat Virgili⁹
xj. eneid. Ponite spes sibi quisqz suas: Idē. xij. inter se coiisse vi
ros et decernere ferro. aliq. s. liquidis adnumerasse tradunt. h. aspi
ratiōis nota ē et nihil aliud habet litterę nisi figuram: et q̄ in ver
su scribitur inter alias litteras. Est tamen quādo consonās et posi
tionem facit vt apud virgilium Terga fatigamus hasta. Singuli
consonantes dimidium possident temporis, duplicibus exceptis.

Sed iam de syllabis ex quibus pedes constituentur: in uniuersum precipiamus.

De syllabis.

Syllaba est comprehensio litterarum sub vno accento: et vno spiritu prolata. Dicitur autem ἀπὸ τοῦ ὀυλλᾶν βᾶ / ψᾶν hoc est ab acceptioe litterarum. Improprie tamen etiam singularium vocalium sonos syllabas nominamus: et quae syllabae ex singulis constant litteris non plures sunt quam ipse vocales de quibus fiunt: a singulis autem incipiens non plus quam ad sex litteras ascendere potest syllaba in latino sermone: ut a abs mars stans stirps. Omnes autem syllabae a vocalibus exordium capiunt. Nam quae praecedunt consonantes ut te go re go ipsi vocali imputant sine qua sonare non possent. Unde et consonantes appellantur: quae sequuntur aut antecedenti herent vocali aut sequenti in media dictione ut in com / paro in praecedenti. p. sequenti vocali datur: Syllabae accidunt quatuor. Tenor qui triplex est: acutus: grauis: circumflexus: Spiritus quoque duo sunt asper et lenis. Tempus. Nam omnis syllaba: aut longa est: aut breuis aut communis: Numerus quia ab vna littera ut dictum est ad sex potest ascendere. Accidunt item syllabae Ectasis et ei contraria Systole. Est autem ectasis syllabae contra naturam extensio. Systole vero syllabae contra naturam correptio: quod nulla fit additione aut detractione litterarum. Et naturaliter quidem breuis producit ut apud Ouidium. Vita dederitis. in vndis et utilis haec arram si dederitis erit Naturaliter vero longa corripit apud Virgilium: obstupui steteruntque come: Et matri longa decem tulerunt fastidia menses. Syllabae aliae primae aliae mediae: aliae vltimae. Et primae quidem omnium partium orationis tam longae quam breues: modis septem cognoscuntur diphthongo: positione compositione: vocali ante alteram vocalem: regula: exemplo.

De Diphthongo.

Diphthongo syllaba semper longa est: Corripitur inuenitur sequente vocali in compositione ut apud Virgilium. Stipitibus duris agitur sudibus praeustis. Item cum in di /

forte dei p opacas Innuba syluas. Vir. prima & tellus & pronuba
 Juno. in connubiū variatur nu. Virgi. per cōnubia nostra per in
 ceptos hymeneos. Idē Ne pete connubijs natam sociare latinis.
 In iuro i. longa ē: in deicero & peicero breuis. Di pducitur in dico.
 Corripit in bis cauidicus: falsidic⁹: maledicus: Incognitus quō &
 agnitus penultima breuis est. Notat & semisopit⁹: Oni. Ibelea p
 sumit semisopita mannis: Idem: Dū petis amplexus sopitaq; bra
 chia iactans: Contra in ambiens participio penultima producitur
 cum in eius simplici prima corripitur.

De prepositione:

Prepositio ipsa quanta per se fuerit tanta etiam in /
 compositione esse solet. E. semper producit ut euado
 Virgilius Euado ad sūmi fastigia culminis. De p /
 ducitur ut depono: deduco: decipio: Lucanus vanū
 deponere timorē. Papinius Sed tota iuuenē deduce
 re troia. Ouidius Decipio: prudens artis ab arte mea. Corripit si
 componat cū dictione incipiente a vocali ut debisco. Virgilius to
 tūq; debiscat. Lucanus Si terra debiscat. Pre quoq; producitur
 semp nisi vocalis sequatur ut subdibusve preustis. In his que cō /
 posita non sunt & diphthongū non habent: plerūq; corripitur ut
 precium: precor: preces: premo: prebendo. Se quoq; producitur
 ut separo: sepono: seduco: Ouidius Separat aonios actes pbocis
 ab aruis: Tibullus Nunc indne vestem sepositam: Persius: Pan /
 lum a turba seductione audi: si vocalis sequitur de & se breuiari com
 pertum est ut in dictionib⁹: debine: deo: sum: seo: sum. Di etiam
 producit ut diduco: diuido: diripo: diligo. indisertus & dirimo cor
 ripitur Ouidius: Tulit arma disertus. Virgilius: Dixitq; & prelia
 Voce diremit. Ab: si componatur cū dictione incipiente a vocali
 semper breuis est ut abigo: abeo: si vero cum dictione incipiente a
 consonante producit ut abnuo: abrumpo. Ad breuis est sequen
 te vocali: ut adigo Papinius bis adactus legibus hūstrū: sequente

H 10895

cōsonante pducit manifestū est z i eā verti solere a qua dicitio in/ choat cū qua cōponit: vt ex ad z nuo fit annuo: ex ad z ligo alligo
 A quoqz semp lōga est i cōpositiōe: vt auī: amitto: Vir. Amīssos lōgo socios sermōe requirūt. Ob. z in. i cōpositiōe sequēte vocali corripit vt oberro: obumbro: obedo: Deniqz ad. in. sub. ob. cōpo/ site cū eo semp breuiant: vt adeo: abeo: obo: ineo: subeo: Lū iacio vero: aut trisyllabū faciūt vt adicio: inīcio: subicio: obicio: z in dif/ ferētes sunt: aut tetrasyllabū z pducunt: vt adijcio: inīcio: subicio: obicio. Re corripit vt repono: reduco. notat refert nā p represen to: rīdeo: reorto corripit Vir. Qui te tantū ore referret. Idē Ta lia voce refert. cū signat interest vel distātia est: pducit Iuuenalis Quid refert dicitis. ignoscat muti⁹ an nō: indifferens ē in reicio. Vir. Reiciūt parmas: z tityre pascētes a flumie reice capellis: hic corripit re. ē enī pceleuatic⁹. Hui⁹ aut varietatis ea ratio verissi ma est q̄ sicut dixim⁹ modo trisyllabū reicio est mō quadrisyllabū z duo. ij. in vnū abeūt productū: Stati⁹ quoqz corripuit Tela ma/ nu reicit: in reppuli: reppuā: repperi: cōsonātes geminant: iō pro/ ducit re. Ausōni⁹ tamē re in repperit z. p. geminādo pduxit: z de/ trabēdo corripuit i hoc tetrasticho. Qui laqueū collo nectabat rep perit aurū: Thesauriqz loco deposuit laqueū: At qui pdiderat post q̄ nō repperit aurū: Aptauit collo quē repperit laqueū. Pro natu raliē extendit vt pduco: proucho: pfero Fallit i multis: vt i pro/ cella: profug⁹: profundus: profundo. Qui. has lachrymas sempqz habeo sempqz profundo: Profusus. Itē pcurro Qui. Risit: z his inquit facito mea tela procures. profest⁹: pronepos: proteru⁹: pro/ fanū: propero: profecto: profiteor: professus: propheta: proficisco: profect⁹ pro corripit. Iuuenalis tamē inquit: Profectura domo: In proficio z ei⁹ participio profectur⁹ producit Qui. Nō profectur⁹ ris littora bob⁹ aras: breuiat si cū dictione cōponit: q̄ a vocali in/ cipiat. i pificio extēdi solet rōne qua dixi. hora. pijcit ampullas.

M 1033

De vocali ante vocalem

Vocalis ante vocalem in primis syllabis: et in latinis dictionibus semper corripitur ut deus: meus: luo: producitur in sio. sed duntaxat bisyllabo. item in dius. a. u. Virgilius dia camilla Persius. Quid dia poemata narrent. sed est graeca dicitio. nam et Homer⁹ ait Διος Ἀχιλλεύς: heros et eos per auroa producit prima quam graeca sunt nomina et sic scribunt ἦρω ἦρώς dicitur tamen εἶος unde eous quandoque prima correpta Vir. primo. Surgebat eoo.

De derivatione

Derivatione cognoscitur prima syllaba quam derivatum primitivum naturam sapit ut amabilis prima corripit quam ab amo est cuius prima brevis: Elamias vero producit nam in clamo unum est productum. Sed ut syllabae quantitas cognosci in derivativis possit a quibus veniant primitivis advertendum est. in plurimis enim imperiti fallantur. Et derivata quidem multa sunt quae primitivorum quantitate non servat lego: sedeo: voco: rego: prima correpta habent in leges: sedes: voces: reges producta est quae quis dubitari sepe potest nomina ne a verbis: an a nominibus verba deriventur: quod ipsa significatione et rerum naturam rimantibus facile erit comprehendere. Non enim dicere possumus rego nisi prius sit qui regat: nec sedeo nisi sedes fuerit: aut locus ubi sedeas. Vires quoque cum primitivo non conveniunt si tamen a viro descendere certum est. Item quae sequuntur a suis dissentiunt primitivis: staturus a statum. Lucan et statura redit. idem his ascripsit a quo quorum statura flatus Jocundus a ioco: secius a secum Vir. Non secius ac iussi faciunt. Idem non secius ac rotat ensem. Tegula a tegeo Luca. Passus sicario regit qui carbo sepulchro Junc. Quae tegula sola tuetur. Laterna a latere Vir. dux laterna viae clusis fetor aurea flammis. Luca. Quis latet hic super. Regula a rego Vir. Ille regit dictis aios. hora. Regula peccatis quae penas irroget equas. Dicax a dico Idem. Qui captat risus hominum famamque dicacis. Qui dicite pyerides. Lucerna a lu

ceo Ioue. Venusina digna lucerna. Arista ab arce. Feralis a fero
 vir. z ferales aſi cupreſſos: nā feralia dies erat quo ſacra mortuorū
 celebrabant ſic dictus a ferendis in ſepulchra epulis auctor varro:
 Multa præterea derivata compies: que primitiuorū ſuorū q̄titate
 nō retinet ſz de his particulares regulę tradent inferi⁹: Accidit itē:
 ſed nō niſi rariffime vt mutatis primitiui i derivatino litteris: q̄ti
 tas quoq; ſyllabę variet mo i moueo corripit: pducit immobilis qm̄
 poſt. o. nō. u. ſed. b. ſe.

De Regula

Regula cognoscit hoc pacto. Omne præteritū biſſylla/
 bū primā pducit vt legi: vidi. præter hec pauca bibi: ſi
 di: ſcidi: tuli: dedi: ſteri: z vocalē aſi vocalē habētia vt
 fui: nui: rui: cū ſuis cōpoſitis. i fidi quidē a findo pri
 mā corripit ex cōpoſito derivato cognoscit. nā i qua/
 drifid⁹ penultia corripit Vir. Quadrifidā querū. Seminata p/
 terita primā corripit vt pepuli: ſefelli: mormordi: pepēdi. Aliorū
 præteritorū tāta eſt p̄na ſyllaba q̄ta in eorū p̄ma poſitiōe fuerit vt
 i amari a breuiat qm̄ in amo breuis ē. fallit i his regula. genui: po
 ſui: coegi: nec mirū qz prime poſitiōis ſue litteraturā nō ſeruāt: rep
 puli: repperi: rettuli gemināt cōſonantē eā verſus vt dictū ē. ſim/
 plici tñ ſcribi deberēt. vñ in reptus: z repulſa qm̄. p. nō duplicant
 re breuis ē. Supia biſſyllaba primā pducit vt luſuz: hora. Luſuna
 z M̄ecenas: notant quitū a queo: ſz hui⁹ exemplū vix iuenies. itū
 ab eo. hoc ex derivato cōpoſito intelligit primā corripe Qui. Sol
 addit⁹ quā q̄tis ait: ſitū a ſino. vñ obſit⁹ paup̄tas obſita panis: da/
 tū a do: ſtatū a ſto. rutū a rno. vñ dirut⁹: Qui. diruta marte tuo: ra
 tū areo: Vir. Nos abiſſe rati: litū a lino h̄ic oblit⁹. Qui. Oblitus
 a dñe cede libell⁹ erit: citū a cico es. nā a cio cis quarte cōiug. p̄do
 citur Lucanus. Stratifq; excita iuuent. Illa præterea generalis
 regula eſt: tantam eſſe primam ſyllabam in omni præterito p̄fecto
 z plusquāperfecto: z in vno ſuguro modi tñ coniuuctini: quāta

fuerit i pterito idicatiui. cetera tpa ratione sequunt pſentis idicati
 ui nisi forte litteraturā mutet: vt aeni⁹ deſ: in quib⁹ de pducit cū p
 ma in⁹ do breuiet qm mutatio litterarū facta ē. Participiū ptereri
 ti z futuri in rus: ſupini regulā sequant pterer ambit⁹. a. um. nā cō
 tra primitiui naturā penultimā extēſaz hz. Qui. iuſſit z ambite cir
 cū dare littora terre: Ambiter ſubſtantiuū correptā. Luca. Letaliſqz
 ambiter vrbi. Verbalia z quicquid a ſupino ē ratiōi pſentit ſupini
 Preſentis participiū futuri i dus z gerūdia cū pſenti cōgruunt.

Templo cognoscit pima ſyllaba quotiēs ad approba
 ti alicui⁹ poetę confugim⁹ auctoritatē: vt ſi dubitet
 quiſpiā q̄ta ſit ti in tit⁹ ex illo ennei verſu breuiari p
 cipiet. O tite tute tati tibi q̄ta tyranne tulisti. Itē ex
 illo Virg. Logit me tit⁹ actitare cauſas. eſt eni ende
 caſyllab⁹ phaleuti⁹ conſtās ex ſpōdeo dactilo z trib⁹ trocheis: In
 omnib⁹ aut dictionib⁹ poetaz vſus requirēd⁹ ē: z p̄p̄tea legēdi ſūt
 omēs: ſz i primis optimi z p̄batiffimi vt Vir. Qui. Lucan. Dapi.
 Silli. eorū aut verſus memorie comēdād. q̄ plurimū: ſic fiet vt ne
 ipſis quidē regulis op⁹ futurū ſit. quib⁹ tñ oia cōplecti pene infini
 tū eſſet. nunc quomodo medię ſyllabę cognosci poſſint diſcerendū

eſt. De medijs ſyllabis cognoscendis.

Medię quidē ſyllabę ſūt quecūqz iter primā z vltimā
 fuerit: vt i triſyllabis z tetraſyllabis ac etiā poliſylla
 bis dictiōib⁹: z ſi raro iuenies q̄ plures ſex ſyllabas
 habeat z verſuz heroicū igrediaſ. Qui. i pētametro
 heptaſyllabū poſuit inſatiabilibus corpe rixa lupis.

Sex autē modis medię ſyllabę cognosci poſſunt: poſitiōe: diphthō
 go: vocali añ alterā vocalē: accētū: regula: z exemplo. Poſitiōe vt
 capill⁹ metell⁹. Diphthōgo vt cerannia: comēdia: tragoedia. Vo
 cali ante vocalē media ſyllaba vt prima i latinis dictiōib⁹ ſemp cor
 ripit: vt gloria: fili⁹. Notāt hi genitiui vni⁹: ipſi⁹: nulli⁹: in quib⁹. i.

vocalis añ. n. mō lōga mō brevis ē: In aliis: z soli⁹ sēp pducit: i
alteri⁹ semp breuiat. Genitiui itē quintę declinatiōis. e. purā pdu
cūt vt spei: rei: diei. Stati⁹ i lyci⁹. i. añ. e. pductū ptulit dicēs Tem
pla lycie: dabis. x. thebaidos: Greca i αἰὼς a noib⁹ in. ἦ. veniētia
apō latinos ac dipht. habēt vt a. θεῶν βαῖος i Λη i Λαῖος κύριον
κύριον αἰὼς z similia hoc ē a thebe thebeus. ab ida ideus: a cyre
ne cyreneus: Item cum. εἰ. diphtb. apud grecos ante. os. fuerit. ἄ
vl. ὄψ. mō i. e. mō i. i. lōgū a nostris Louertif i. e. longū vt σπору
Λαῖος Spōde⁹ ἀλφειὸς Alpheus ἀχιλλεὸς Achile⁹ καλοῖ πειῖα
ἄε Λαῖα πλάτεια Λαίπεια Lalliopea: medea: platea: deiope
ia: In. i. longū vt Λαῖα ἰεία ἀργεία Λαῖα πειῖα γικό. ἄε Λαῖα θά
Λαῖα langia: argia: lampia: Nicomedia: thalia. Qd̄ aūt Virgi. Qui
tela typhoea temnis correptū ptulit: doriciū ē dozes. ἦ. εἰ. dipht.
i. detrabere solēt. Lhoza: nemea: malea: mō pductā mō correptā
penultimā habēt: z tamē grece est χορεία μελαῖα ἀαλαῖα Vir.
Pars pedib⁹ choreas plaudūt. Idē Taleq; sequacibus vndis.
Luca. lōge fluctus donare maleq;. Idem Nemei pectora monstri.
Virg. Nō marathōn taurū. memeq; frōdosa leonē. Accētus sylla
baz medianū q̄titate p̄cipue idicat: ē autē accent⁹ q̄si accātus dicit⁹
eo q̄ a vocis cātilenā nos faciat syllabas cognoscere: s; duo tm̄ ne
cessarij ad hoc sūt. Corruptus qui ē quotiēs sine vlla mora medias
syllabas enūciamus. vt Ronul⁹: tabula: poculū: Productus vero
quotiēs medias syllabas aliqua mora vocis exprimim⁹ vt fortuna:
natura: Sic autē cōsiderat i dictionib⁹ trisyllabis: tetrasyllabis: z po
lisyllabis vt si querat̄ amicissī morū quib⁹ syllabis cōstet primā etiā
breuē dicim⁹. exēplo vt amicū dilexit amic⁹ secūdā longā iuenim⁹
accētū. tertiā positiōe. quartā breuē accētū: q; cū dicim⁹ amicissīmo
rū penultimā sine vlla mora enūciam⁹: quintā longā accētū: vltiē
q̄ta sit regulis colligit̄ de vltimarū q̄titate. Regulę quib⁹ medie
syllabę cognosci possint i feri⁹ tradent. Illa tm̄ generalis regula est:
Sup̄ia oia trisyllaba que a p̄terite formant̄ mutatiōe vi in tū si mō

nihil addat aut detrahat: penultimā pducere vt mādaui mādatū?
audiui auditū: Idē z i bisyllabis seruat. Exemplo deprenben/
dit media syllaba qñ ad probati alicui⁹ poetę decurrit auctoritatē:
Nūc de cremēto dicendū ē. Crementū i noib⁹ fieri dicim⁹: cū re
cti a suis obliq̄s syllaba aut syllabis supant. In verbis aut quom
pncipalia a reliq̄s q̄ ex se gignūtur psonis z tpib⁹ vincunt. A. E. O
i oi cremēto nois pducī inueniunt. vt dñabus: dñarū: dierū: dieb⁹
amboꝝ ambob⁹. J. z. u. semp corripit: vt trib⁹: manib⁹: tribubus
verub⁹: A i cremēto oim verboꝝ sp lōgat vt amam⁹: aābis: amabā
amabas bat: amabo bis bit: amamur amabamur: amaris amare.
Notat do. cū suis cōpositis pme coniugatiōis tm vt circūdo: venū/
do i q̄bus. a. corripit vt dam⁹: circūdam⁹: venūdam⁹. e. semp pdu
cit nisi. r. sequat: vt monem⁹: monebam⁹: monebim⁹. z sequete q̄/
dē. r. pñs i dicatiui verboꝝ scde cōiug. ac p̄na tpa optatiui z p̄iū/
ctiui tā actiui q̄ passiuī verbi cuiuscūqz cōiuga. itē ifinitiuā secūde
e. pducūt vt doceris: docerē: doceret: moneris: monerē: moneret:
amareris: amarere: audireris: audirere: docere. Reliq̄ vō tpa corri
piūt vt monueram⁹ tis: aāberis: amabere: doceberis: docebere. J.
sp corripit vt legim⁹: i p̄nti i dicatiui q̄rte cōiug. z ab eo descēdenti
bus sp pducit. m. z. r. sequētib⁹ vt audim⁹ audire audirē: audirer.
In p̄teritis oim cōiugationū. i. añ. m. breuiat vt legim⁹: vidimus
muniuim⁹: qd vt seruet i p̄terito verbi audito cū aliē corripī nō pos
sit syncopa fit z audiit: audierā: audierim: audiero. dicit p̄ audiuit
audiuerā: audiuerim: audiuerō. O i qualibet cōiugatiōe sp pducit
vt amatote: legitote: docetote: auditote. In verbis sum z volo co/
rūqz cōpositis vt nolo adsum sp extēdit vt velim⁹: nolim⁹: adsi/
mus. U. in eisdē verbis semp corripit: vt volum⁹: sum⁹ adsum⁹: Ha
cōen⁹ de pedib⁹ versus hexametri z p̄tametri de scādī rōne de bis
q̄ accidūt metro: de q̄ritate primorū ac mediarū syllabaz: satis mi
P. paulē in vniuersū arbitror dictū. Sup est vt qua via versus ipsi
hexameter z pentamet cōstitui solēt patefaciam⁹: simul z aliquid

quod ad carminis heroici et elegiaci legem et varietatem pertineat leuiter attingamus: Et postremo de quantitate omnium syllabarum generatiui regulas subiiciamus.

De hexametro versu constituendo.

Versus hexameter siue heroicus sic constituitur sex regionibus quas obtinet dactylus spondeusque pedes recipit: sed dactylus praeo et non nisi omnium poematis gratia quinta regione sua spondeo concedit. Spondeus in postrema syllaba nunquam dactylum considerare patitur. in reliquis regionibus dactylus et spondeus sine ulla inter se discretionem variantur: quibus spondeus in tertia melius pertinetur quam dactylus diuidatur: Al. xij. syllabis in septem et decem extenditur: ultra non potest: hypermetricis exceptis quorum abundantiam sequentes versus excipiunt: facta in scadendo ecclipsi vel synalepha. Scadit ergo versus hexametri sexies: ita ut in primis sedibus dactylus et spondeus promiscue ponantur: in quinta ferme semper dactylus: in sexta semper spondeus collocetur: vel trocheus. Et sicut diximus in omnibus metris postrema est indifferens. quidam voluerunt etiam tribrachio esse in hoc versu locum: Et frequenter in tertio inueniri ut apud Virg. Si peream manibus hominum perissem iuuabit: Ite nostrorum obruimur omnesque miserima cedes: et apud Luca. Aethiopiisque terris alieno gurgite capos: sed si finales syllabae natura breues in principio pedis produci possunt quod Sernio grammatico honorato placuit: dactylus erit non tribrachus: nam et luca. natura correptam in principio pedis produxit. Dum sanguis inerat dum vis materna peregit.

De Pentametro.

Versus pentameter constat duabus semiquinariis id est ut posterior coma duos dactylos habeat: et semipedem prior duos: vel ambos spondeos vel mixtos et sibi inuicem cedentes prout se se obtulerint ac semipedem sit: Et teneat culti iugera magna soli. Et teneat culti iugera magna soli. Quidam vero sic distinguunt

scandentes: vt in primis duab⁹ regionib⁹ dactylus z sponde⁹ in /
differēter locent^r in tertia semp spondeus: qd si priorē syllabā memo
rati pedis breuē iueneris pro lōga positā scito ratiōis esse: qz pars
illic orōnis finit: vt apud Qui. Et qua tu biberis hac ego parte bi
bam: sic enī scandit. Et qua: tu bibe: ris hac: ego, par: te bibā. quod
si ita sequit^r iambū in versu pētametro iueniri nunq̄ posse: duob⁹
autē anapest⁹ finit. Quidā volūt tribrachū quintā regionē nōnūq̄
occupare vt vix priam⁹ tantī totaqz troia fuit: s; si vltia qd pri⁹ di
xim⁹ in omī metro indifferens est non erit tribrachus sed anape /
stus.

De Versu heroico.

Erstū heroicū pythio oraculo nos debere: z aī troia
nū bellū cepisse i naturali historia Pli. auctor ē: pro
sa orō cōdita nōdū fuerat: Ladm⁹: Pherecides: syr⁹
z hecate⁹: ceteris omib⁹ potētes ptib⁹ seruatis me /
trū primi soluerūt: Qui deide post illos fuere semp
aliqd adimētes ad eū quo nūc vtimur modū pedestrē orationē. i.
q absqz metro ē veluti ab excelsiore loco i planū delapsa deduxerūt
Diversis at noib⁹ vers⁹ heroic⁹ appellat: sanari⁹ vl hexamet a nu
mero pedū. sex ei recipit: Heroic⁹: q heroū hoc ē viroz fortiū ac se
mideoz res gestę hoc vsu describāt: nā z hoaz. ait Res gestę regū
duciqz z tristia bella quo scribi possēt numero mōstrauit homer⁹
Ille at pprie heroic⁹ noiat i cui⁹ pore loco sponde⁹ ponit: z i q̄rto z i
sexto vt apd Vir. Defecisse videt sua nūc pmissa reposci. Pythiū
ppria cngnomiatū existimāt: q cū Apollo pythona delphis i mris
vltionē necasset: Accolez carmē heroicū initio sex spondeis texuerūt
deide soluta altera syllaba sine dāno tpris dactylū recepit: vior opi
nio ē metrū heroicū Apollinis oraculo fuisse celebratū: z ex hoc py
thij nomē sortitū. Idē vers⁹ ēt Bucco. noiat quotiēs i q̄rta regiōe
dactyl⁹ finiēs partē orōnis iuenit: qd Theocri. fere sp: vt ὀρχεταί
Βούκολικὰς ἀσσοσίφλας ἀρχεταί αείλας Vir. nō nisi pra
ro huauit: vt nos patrię fines z dulcia linqm⁹ arua: nos patriā su.

tu tityre lētus in vmbra: Dactylicus versus est cum vltimo exce/
pto dactylos omnes habet vt apud homerum Βῆ Λε Νία πρὸ
μᾶχῶν κέκορϋθ μᾶροσ ἀϊθ' οἱ γὰλκῶ z apud Virgilius Pan
ditur interea domus omnipotentis olympi. Et dactylo quidē vti/
mur cū impetū z maiore rei vehementiā significare volum⁹: quod
homerus facit frequentissime vt cum ait μοῦσοϋ ἀμὰ στρατῶν
ῶροσ κακῆν ὀλέκῳ τῶ Λελαοί Virgili⁹ quoqz currentē equū
z alterno crurū replicatu terrā crebro pulsantem describnes: hunc
vsurpare versusum solet vt Quadrupedate putrē sonitu quatit vn/
gula campū. z tremunt omne solū: sonituqz resultat: z grauis horri/
bili circūdat vngula nymbo. pulueris. huiusmōi autē versus sono/
ri appellantur quoniā crepitāt z sunt p̄nunciatione fragosa atqz ex/
ultanti quales materia ipsa postulat. Quib⁹ itē nimiū quē vis stre/
pitū aut sonitū murmurēve describim⁹. t. litterā z. u. z. o. z. r. fre/
quenter inserim⁹: vt Et tuba terribilē sonitū p̄cul gre canoro incre/
puit. Itē inde vbi clara dedit sonitū tuba. sinib⁹ omēs haud mora
sed siluere suis: ferit ethera clamor Nautic⁹: Et dat strepitū mōtes
toto tonat ethere vastas inuoluēs soniter tremefacta p̄ auia voces
Itē Olli p̄ galeā fixo stetit hasta crebro: Et respōsat circū: z gemi/
tu nem⁹ omē remugit. Itē Tonia mimalloneis inflat tibia bōbis:
sz tales versus. qm̄ volubilē z coherētē cōtinuāt dictionē etiā tere/
tes appellantur. Spōdaicus versus ē vel molossic⁹: cū spōdei omēs
occupāt regiones vna excepta vt luctātes v̄etos tēpestatesqz sono/
ras. hoc versu tūc precipue vtimur cū graues p̄sonas z etate p̄ue/
ctas loquētes iducim⁹ vt Diomedē Virgilius latinozū legato re/
spondentē O fortunatę gentes saturnia regna. Antiqui Ausonij
rei tarditati atqz difficultati z admirationi exprimendę plurimum
cōuenit vt apud Virgiliū. Qui de fabris Vulcanis sic loquitur. Illi
inter se se multa vi brachia tollūt: z Dido sic ad Aeneā inquit ad/
mirās. Tu ne ille Aeneas quē dardanio anchisē: Languidę p̄te/
rea res comode hoc metro enarrañt vt iuadūt urbē somno vinoqz

sepultā. Itē z lunā i nymbo nox intēpesta tenebat. Que poemati
heroicis versibus contexto gratiam z splendorem afferant.

Multa sūt que poemati heroicis versib⁹ cōtexto gra-
tia z splēdore afferūt: Sz illud o p̄mis si duo v̄l tres
ant etiā plures versus nexu oratiōis z cōtextu velu-
ti catena quadā iter se cōnectant sic Est i secessu lon-
go loc⁹: insula portū: Efficit obiectu laterū: quib⁹ ois
ab alto Frangit inqz sin⁹ scidit sese vnda reductos. Delectat plu-
rimū: Anadiplosis: cū vltia prioris versus dictio i sequētis princi-
pio iterat^r vt Sequit^r pulcherrim⁹ astur. Astur equo fidēs z ardētia
lumia frustra: Lumia: nā teneras arcebāt vicula palmas. Verbi in
p̄cipio versus positi i eiusdē fine cōcinna ē z elegās repetitio vt
Multa sup priamo rogitās sup hecto. multa: z añ etiā sceptrū vi-
ctei regis z añ. Itē relatio eiusdē verbi: aut similis p̄ p̄ncipia ver-
suū plurimorū vt nate meqz vires: mea magna potētia solus: Nate
parris sūmi q̄ tela typhoea tenuis: z spēs tu nūc vna senectē. Tu
requies misere: dec⁹ imperiūqz latini. Te penes Pulchrū est nōnū
q̄ homeoteleuton i verbis p̄cipue subiūctiuis vt Rite secunda
rēt visus omnēqz leuarēt: z illū z labentē teueri z risere natantem.
Similiter semihomeoptoton vt Sensit Neptun⁹ z imis stagna re-
fusa vadis. Lōmendant^r qñqz etiā illi versus quoz similes sūt exi-
tus: vt flāma media ipsa tenebat: Jugentē z sūma teucros ex arce
vocabat: Versus quoqz iteriect⁹ decorē affert: vt ille simul manib⁹
tētat diuidere nodos: Perfusus sante vittas atqz veneno. La-
mores simul horēdos ad sydera tollit. medio sublato iteger in re-
liqz sensus manebit. Lōuenit p̄citatiōi ei⁹ dē dictiōis i eodē versu
sine aliq̄ dilatiōe gemiatio vt M̄e me adsū q̄ feci in me cōuertite
ferrū O Rutuli: Frequēs vocaliū cōcursus pleniorē sepe z gravio-
rē efficit versus: eiqz elegātie adijcit plurimū p̄sertim si eiusmodi
res fuerit vt hiatu quodā orōis ad eā exprimendā op⁹ sit Virg.

de Polyphemo: Monstrū horrendū iforme ingēs cui lumē ade/
ptū: Illustrat nō nihil poema adiectio repetens cū ab ea dictiōe q̄
sensus supior terminat inferior incipit: ac deinceps quasi p̄ gradū idē di/
cēdi ordo seruat ut Torua legna lupū sequit: lup⁹ ipse capellā: flo/
rentem cytharum sequit lasciva capella Te Corydon o Alexi: Qui.
Mars videt hāc visāq; cupit: potitq; cupita. Illud quoq; nō di/
plicet cū singulis noibus epitheta p̄iuncta sūt ut Marsa navis pe/
ligna cōhoris festia virū vis. Itē cū casuū varietate orō distinguit:
ut Littora littorib⁹ ōria: fluctib⁹ vndas Impcor: arma armis pu/
gnēt ipiq; nepotes z heret pedi pes: deiusq; viro vir. Itē apd ho/
me. ὦσ φρήτρη φρήτρηι ἀρήγῃ φίλα Λε φίλοισ̄ Ver/
sus quoq; plurib⁹ p̄iunctionib⁹ nex⁹ creber ē ut Meandriq; hel/
monaq; Britaniūq; z tectūq; larēq; armaq; amyclēūq; tñ: crel/
sāq; pharetrā: Familiarēs aut figure poetis sūt Metaphora: Me/
tonymia: Hypbole: Allegoria: Ironia. z Metaphora quidē ē rerū
verborq; trāslatio a p̄pā significatōe ad nō p̄pā decoris: aut ne/
cessitatis: aut cult⁹: aut amphaberos grā: Et fit quatuor modis ab aia/
to ad aiatū vt Tiphim aurigā celeres fecere carinē Ab agitatore
ad gubernatorē trāslatio ē. Ab aiato ad inanime: vt atlātis cictū af/
sidue cui nubib⁹ atris Piniferū caput z v̄eto pulsāt z ibri: Mōs
enī aiam nō h̄z cui hoīs mēbra tribuūt: ab inanimi ad inaiatū: ut
ambo flozētes etatib⁹: Ab inanimi ad inaiē vt Sequit cumulo p̄u/
pt⁹ aque mōs. Metonymia ē veluti trāsnōiatio q̄dā: q̄ fit multis
mōis: aut ei p̄ id qd̄ p̄tinet id qd̄ p̄tinet ondit: ut Nūc pateras liba
te Ioui. z Celo grati simū annis: aut p̄ Erateras magnos statuūt
z v̄ina coronant: aut pro inuente res inuenta ut vinumq; pre/
catur: z contra ut Cereremq; canistris expedit. Hyperbole est
dictio fidem excedens minuendi augendive causa. Minuendi ut
Surdior scopulis: leuior folio Tardior testudine. Augendi ut ni/
ue candidior: z apud Virgilium. Illa vel intacte segetis per sūma
volaret Gramina nec teneras cursu lēssisset aristas: Vel Mare

p mediū fluctu suspensa tumentī ferret iter: celeres nec tingeret e/
quore plantas. Allegoria aliud dicit: aliud significat p similitudi/
nem: aut contrariū vt apud Virgiliū. Et iam tempus equū spumā
tia soluere colla: significat enī finiendū carnē esse. Ironia a Qui
tiliano vocatur illusio: et in contrariū reddit sensus verborū pro/
nunciationis grauitate vt Egregiam vero laudem: et spolia ampla
refertis: Tuq; puerq; tuus: hic nisi pronunciationis grauitate vsi
fuerimus: laudantis videbit oratio nō vituperantis: et confuentis
nō negātis. Parabola item et Paradigma atq; alię permultę fre
quentissime a poetis vsurpantur: et modis multis fiunt. Quod a/
pud grāmaticos licet cognoscere. Non enim omnia persequi no/
bis in animo fuit: sed monere te dūtaxat quibus poemata. si quan
do aliquid scribes quod cito arbitror fore: ea es ingenij bonitate vt
luminibus distingui possint: sed in primis. Periphrasis tibi ani/
plectenda est quā nos circūlectionē vocamus. Hęc longiore ver/
borum ambitu rem: describit quę breuiter exprimi potuit: aut omā
de rei causa quę pulchra est: aut vitandę quę turpis est. et ornandę
quidem rei causa: vt. Et iam prima nouo spargebat lumine terras
Titani croceum linquens auroa cubile. potuit enim dici dies or/
tus erat: vitandę vero vt placidūq; petiuit. Coniugis effusus gre/
mio per membra soporem. Item nimio ne luxu obtusior vsus. Sit
genitalis aluo: et sulcos oblinet inertes. quo circuitu difficilem fe/
mine conceptū poeta significauit: Sunt et vitia nōnulla quę effuge
re conueniat: et tamen apud probatos auctores frequenter reperit
tur. verum opere in longo. in quo quandoq; bonus dormitat ho
merus quod Flaccus ait Pleonasmus vt sic ore locuta est. Vsa/
crologia longa nimium descriptio vt postera lux sūmo spargebat
lumine terras. Orta dies cum primū alto se gurgite tollunt. So/
lis equi lucēq; elatis naribus efflant. Amphibologia vt Hic te ca/
cidem romanos vincere posse. hic sensus vitio ambiguitatis pro/
prietate caret: Tautologia vt ipse gomet venio sufficiebat enī dicē

ego venio. Tapinosis cū res magna humiliter exponit. vt Appa/
rent rari nātes in gurgite vasto. gurgis enī non maris sed flumis
est. Aeschrologia vt est dorica castra. hec enī oratio min⁹ vercum
da est cōpositiōis vitio: Lincephaton cū itē vitio cōpositiōis in/
verecūda gigni suspitio vt. At ramū hūc: aperit ramū qui veste la/
tebat: Vitāduus est cōcursus vocaliū presertim cū synalepha nō fit:
vt Si pereō hominū manibus perijsse inuabit: et sub ilio alto: Itē
Castori amycleo: et amycleo polluci: Cauendū preterea ne in consi/
miles casus exeāt diuersa verba vt Miserētes: flentes: lachrymātes
ac miserātes: Lōtra ne ab eisdē litteris diuersa nomina aut verba
incipiāt vt O tute tute tate tibi quāta tyranne tulisti et casus casan/
dra canebat. quod tamē nonnūq̄ cū decore fit apud Virgi. Sale/
saxa sonabāt. s. enim littera quod et Quintilian⁹ ait sibilū habet q̄
murmur aque scopulis ilise exprimi videt: Idem poeta artificio/
se: r. litterā frequētavit. cuz de Orontis nauis tempestate obruta lo/
queret. Torquet agens circū et rapidus vorat equore vortex: rem/
enī gestā murmur verborū imitari videtur: 2. quoq; crebro de a/
qua loquens inculcauit: vt Et lita de fluuio labat vngula lapsa per/
alagas: Homerum secutus qui ait. οἷον ἄπτε λυμῆρον το κα/
ἔισ ἄλφ λυμῆα τῶ βαλόν Animaduertendum etiam ne sit
indecens structura verborū vt versaq; inuencum terga fatiga/
mus hasta. Sugienda est et cacozelia hoc est nimia decoris affecta/
tio: per quam aut nimio tumore sententia corrumpitur vt Juppi/
ter o presens celi qui sidera torques: Ore tuo dicēda loquar. aut ni/
mio cultū: vt Aureus axis erat: temo aureus: aurea sūme Curuatu/
ra rote: radioū argenteus ordo Per iuga chrysoliti positēq; ex or/
dine gemme. Plurima sunt preterea que imitari: plurima que vi/
tare te velim: Sed ea tu veterum et probatorum poetarum lectio/
ne cognosces. Unum tamen est quod te monere in primis vtile
visum est. Cum tria omnino sint dicendi genera humile: Medio
cre: sublime proprijs electis et cōmodis vocabulis in quolibet ge/
6

nere vteridum esse Virgilij exemplo qui ne in mediocri caractere lucernam diceret: que humili conuenit: aut lychnum qui grandiloquo testam elegit: picens testa cum ardente viderent scintillare oleum. Idem in sublimi vulgaria vitauit vocabula. et lychnum non lucernam aut testam: cererem non panem vsurpauit. Materie ergo et personis verba accommodanda sunt: quod optimorum sed Virgilij in primis imitatione seruare pdisces.

De Versu Pentametro:

Versus pentameter sic a pedum numero nomen accepit: Quinqz enim constat. Idem vocatur elegiacus: sed cum est iunctus hexametro: sic autem dicitur. ἀπὸ τοῦ ἐλεγεῖν τοῦ δὲ ἑρῶν τὰς ὅτι fere defunctorū hoc carmine laudes comprehendebantur: siue ἀπὸ τοῦ ἐλέωσθαι id est miseratione quod vetustissimi miseriam et lamentationes suas elegis decantabant. vt ait Horatius Versibus impariter iunctis querimonia primū. Post etiam inclusa est voti sententia compos. Nam quicquid erat quod expeditus consecuti fuerant elegiaco carmine describebant: Sed pentametri versus inuentionē quidam in Teoclem naxicum referunt: qui cum per insaniam vociferaretur casu eum effecit: obſuat autem elegiacus vocatus. est quoniam ἐλεγεῖν est in sanio: Ambigi tamen a Grammaticis in arte poetica: Flaccus scribit dicens Quis tamen exiguos elegos emisit auctor. Grammatici certant: et adhuc sub iudice lis est. Elegiam decet esse versu leni et minime assurgenti: in offenso vt prodire sua sponte ex ore nostro videatur. Vitandū est ne constructio ad tertium versum suspendatur: et ne crebra fiant commata: sed in singulis versibus perfecta oratio sit ad exitū vsqz versus perducta: quod videt diligentissime seruasse Tibullus Quintilianij iudicio ceteris qui elegiā scriptitauerūt preferendus. Et pentametrum quidem semper teretius esse conuenit: parum: argutum:

qualem apud probatos legimus: quos si sequi volueris non poteris non commode et eleganter scribere. Sed iam ad generales syllabarum regulas trabendas pergamus: ac prius de communibus precipiamus.

De Communibus syllabis.

Communes syllabę modis sunt septē: Primus modus est: si correpta vocalis a duabus excipitur consonantibus quarum prior muta sequens liquida sit: ē enim brevis in hoc. *N*astoq; a rupe *L*ydopas: longa in hoc. *A*t genus ē silvis cyclopum. Secundus modus est cum sequente vocali nulla interposita consonante longa vocalis natura vel diphthongo in fine dictionis corripitur ut *L*e *L*o *r*ydon *O* alexi: et insule ionio in magno: et apud homerum. *Β*οῦ *Λ*ετῆι ἀρτίδου δὲ κῆρυκῶν Λοίγῳ ἀμύμαι: Nam produci ferme semper inveniuntur ut *M*use aonides. et *O* ego quantum egi. Tertius modus est cum in fine partis orationis natura brevis producit sequente vocali: sed una interposita consonante ut *N*am tibi *L*ymbre caput euandrius abstulit ensis: Corripitur in hoc per caput hoc iuro. Quartus modus est cum correpta vocalem due consonantes sequuntur quarum prior est. s. que preposita mutis vim obtinet liquide et precedentem syllabam modo producit ut unde *S*pirita coma: modo corripit ut *N*onite spes sibi quisque suas. Quintus cum correptam vocalem sequitur. 3. que cum precedentem queat efficere: vim tamen duplicis nominumque amittit: ut *N*emora *Z*acyn / *t*hos: et *M*ezentis ducis *Z*uvias. Sextus cum pronomen hic vocalis subsequitur. modo enim corripitur ut in hoc. *H*ic vir hic est tibi quem promittis sepius audis. producit in hoc. *A*t pulchrum est digito monstrari et dicitur hic est. Septimus est cum correptam vocalem. h. sequitur una consonante media: est enim brevis in hoc *Q*uisquis bonos tumuli: Longa in hoc: *T*erga fatigamus hasta.

De primis syllabis:

Ante. b. in primis syllabis produciunt hec fabula: fabella: Tibullus. hec tibi fabellas referat. labor verbum: flabam a flo: nabam a no. nabo: tabes: tabi: tabo: et que sunt ab eo vt tabidus: pabulum: stabam: labor verbum: labes: labilis: strabo: cetera corripunt vt stabulum.

Ante. c. produciunt hec pacis et que inde sunt: placo: acer pro forti et vehementi: Graculus auis: Tracia: Sacundus: Vlachina: Dacus: cetera corripunt: vt gracilis: facilis: acer: arbor: acerbus: ace/sco: acetum: placeo: baculus: hyacinthum producit Virgilius dicens Et pinguem tiliam et ferrugineos hyacinthos.

Ante. d. corripunt gradus: vadam: vadis et vas nominatiuo: vadoris: produciunt radix: clades: suadeo cum compositis: vado dis: gades.

Ante. g. produciunt strages: vagitus: vagina: magalia: stragula: saga pro venefica: pagus: fagus. Corripunt ago: sagax: flagellus: sagum pro militari veste: plaga pro retibus et regione. Nam pro vulnere producit quia a greco est.

Ante. l. produciunt hec dissyllaba: malus navis arbor: et malus pro pomo: malo manis: ales cum obliquis. Item trissyllaba hec: balista: alea: caligo: squalo: balena: corripunt alo: is: malus mala malum: palam aduerbium: phalanx: phalæ turres lignee: pales: salus pro mari: kalende palilia. Item que crescunt in genitiuo vt sal salis: palus: salus: saluto: caleo: salebre: calonis variatur.

Ante. m. produciunt polysyllaba lamina: lamentum: lamento: amem: amento: Item dissyllaba vt hamus: Iuuenalis tamen inquit Dispositis pædibus hamis: corripunt damus cum compositis: fames: clamys: amo as: caminus.

Ante. n. produciunt dissyllaba: varus: manes: manius proprium. corripunt manus: cano: canis nomen: Anas: anus: anbelo: anabatrū

tanais: ganeo producitur.

Ante. p. corripunt dapis: capio: vapidus: producant papalio: ra/
pa: vapulo: pappo verbum: pappas nomen: appulus: vappa: map

Ante. q. corripit aqua cum derivatis. pa: geminant. p.

Ante. r. corripunt aries: baruspex: arista: parū: parūper: paraclyt⁹
parasitus: producūt carex: naris: parco: carica: glareā: naritius: va/
rus varillus: charus a rū: varus a um: Ara pro altari: nam bara cū

aspiratione corripit vt hic ceditur e tepida victima porcus bara.
Ante. s. producant dissyllaba vt casus: casa z basis demūt: polysyl/
laba quoq; corripunt vt basiliscus: exceptis basio z caseo.

Ante. t. corripunt nato: natator: quater: satus: statio: statim: lateo
latus hoc: plato: platea: mathesis: producant vates: saturn⁹: later/
na: lat⁹. a. ū: catholic⁹: q̄tuo: fatū: q̄ten⁹: ater. a. ū: frat: crater: ma/
ter ideo pducit qz grece ē pater corripit i recto q̄a grece ē.

Ante. u. naturalit corripunt grauis: fauus: z cetera eiusmodi: π̄c̄/
T̄h̄y producūt nauus: nauo: verbum: nauis: ignauus: auis: gauī/
sus: maioris: maioris secunda persona verbi malo: pauo dauus: sua/
uis: suauium: suauior: verbū: prauus: clauus: clavis claua.

De. E.

Ante. b. in primis corripit hebenus z similia: que a/
pud grecos habent. h. vt Thebe: hebe: aut diphthō/
go scribuntur vt phebus: rbebus nomen proprium
equi apud Virgilium: Itēz debeo: debitor: debilito
debilis: nebris producant.

Ante. c. corripunt Secus: pecus. producant seculum: fecis: z reli/
qui eius obliqui: securus: echo grece est η̄χ̄ω mechus secundus
grecia cecus p̄eco diphthongum habent: vecors item producit se
cuis Theca z composita vt chirotheca: diatheca: hypotheca.

Ante. f. corripunt multa: vt refero: reficio: refigo: ephesus ciuitas.

Ante. g. corripunt naturaliter lego: tego: rego: producant in obli/
quis lex: z fex. regina: regula: tegula: dego. aeger vero egrotus: e/
6 iij

gyptus: egis: egidis: egloceros diphthongo scribuntur: producit.
ite lego as: legat⁹ lz sit a lego legis qa publice elegit . vt varro ait.
Ante. l. corripunt: velut: velim: velis: elegus: gelo as: gelu: melus:
scelus: z q̄ inde sūt: celer: chelis: chelē brāchię: pducūt itē spelūca
belua: delibut⁹: electrū: spelea: elisiū. delitię. delicatus: delubrum.
Ante. m. producant demo. semita. nemo. Vñemo: vero nemus. fe
mur. corripunt. Tremor item tremulus. z cetera que inde sunt de
mon. hemus. diphthonguz habent. semis est ab eo quod grece dī.
Ante. n: producant. lena. penis. vena z que inde sunt. Venor itez
z que ab eo. senio. senus a um. vnde bis senus. Corripunt fenestra
penu. penitus. penes. penetro. penates. pbrenesis. bene. benedico
senex. genus. tenuis. venio. tenarus diphthongo scribit. lencus ē.
από τοῦ λαγῶν qđ significat torcular q̄yo vne exprimunt.
Ante. p. corripunt. nepa. reperio. sepelio. prepes. preputium. pre
pono. sepe diphthongo scribuntur. Repperit. reppulit. duplicant
p. producant cepa. sepio. sepes.
Ante. q. corripunt equus animal neque producit nequam. nequic
q̄. nequaq̄. nequitia. equ⁹ a um. equor z q̄ inde sūt. diphthō. scri.
Ante. r. producant herus. hera. heros. nam grece est.
heralis. cerulus. meris proprium. Verus vera verū. ce/
ro. ceroma. seria. serio. serus sera serum. eruca. seres quoniam est
ceres populus Virgilius. Qui cerite domo.
clerus. A greco enim est. Pero peronatus. Per/
sins Nauem si poscat sibi peronatus arator: aereus. mereo. herco.
erumnam quero diphthongum habent corripunt mereor. vnde
meretrix series vero verutum vereor.
Ante. s. corripit Thesis. Letera producant.
Ante. t. corripunt metallum metus metuo meto. fretum. hetero/
dylum. geta geticus. Juuenalis tamen dixit tanq̄ de getis aliquid
toruisqz. sic ambis peto veto. Thesis mater achillis. Nam Thesis
vxo: oceani: producit fretus. item participiū z Rhetia producit.

Ante. u. corripunt. Seuerus breuis. leuo leuis. quando opponi/
tur graui. Nam pro molli z polito producitur seuus secula diph/
thongum habent. De. J.

Ante. b. corripunt hyberus hyberina proprium Tri
bulus: producit Tibia. hybernus Tribula. fibula scri
bo. Liber libertus libertinus. Ibo ibis. Libo. libus
vibex. quibo. a queo. sibilo. ibis. auis.

Ante. c. producit. Dico spiculum mica. spica. trica
pica. vicus. vicinus. vicinus. tricenus. lycia. picens. ficus. picus. fi/
cedula: niciterum. corripunt dicax dicacitas.

Ante. d. corripunt. Idem. n. g. fides fidelis. idoneus. bidens. tr
dens. video quidem cydonia: producit cetera. vt idus idem. m. g
fidus. strideo vel stride idolum.

Ante. f. vel. ph. producit: Griphee. Thipbis. corripunt. Trifi/
dus. bifidus. tripheus. cyphus.

Ante. g. Ligo. stix. z stix. in obliquis strigilis corripunt. bige. tri
ge. triginta. viginti. frigus. z que ab eo sunt pyga. pygargus auis.
frigo. is stygo. vnde instigo producit.

Ante. l. corripunt. Cylindrus. philomena filix. hilarus. alicia. mi/
lium. bilibris. pilus. pila qua ludimus. silex: tilia producit. nilus
pila. pro columna. pilum telum romanum.

Ante. m. corripunt. thymus. finus. ninis: hymen. Item polysylla
ba simia. tamen producit.

Ante. n. corripunt. Linea. lino is sinus. minor nomen cinis. mi/
nor verbum mine. cetera producit. vt linea. vinum. linum. sinus
pro vase linus proprium variat.

Ante. p. producit. vipera. ripa. stipo as. cetera corripunt vt stipes

Ante. q. producit. Liqueo liquoris verbum Virgi. Tunc toto corpore
sudor liquit. Cetera corripunt vt Liqueo liquor aris. liquor nomen.

Ante. r. corripunt vir in obliquis: Lira. pyra. tyrus producit. ira
irito. stiria. pyrata pyramus.

Ante. s. pducit fil⁹. corripit nisi disert⁹ ptisana ordeū decorticatū.
Ante. t. producunt itur & cōposita: & ambitur ambitus. Item obli
qui nominum lis & ois. pithon. obliqui nominis glis. titan. rital /
lo. scitis a scio. psittacus gemino. tt. scribitur. nitor. ritus. rite vita
Corripunt iter vitulus. vitellus. vitala vitulo. Italus indifferen
tem habet.

Ante. u. corripit biuiū. trinium. cetera producunt vt riuus.

De. O.

Ante. b. hec corripit. Obles secunda persona verbi
obsuz. soboles. obelus: Item composita ab ob que
post. b. consonantem nō amittunt: vt obaudio ob /
vmbro. Itē que ante. o. habuerint duplicem conso
nantem vt probo. Letera producunt vt obex: obij /
cio producit. si sic scribitur: si vero sic obicio corripit.

Ante. c. producunt. Jocundus: obliqui nominis vox: procerus. a. ū
ocio: venit enī ab. rhoca p⁹ scis. phocis. ciuitas po
culū ocū: Locutus grece. enim est. Letera corri
piūt vt iocus. iocosus. ioco. oculus.

Ante. d. pducunt. Und⁹ nodo nodas: & itē cetera dissyllaba corrip
unt: mō aduerbiū. odor: odoro: rhodus: modus: polysyllaba corri
piūt vt modius.

Ante. f. producunt. ofella topbus. Letera corripit vt profatus exce
pris cōpositis cū prepositione pro de quib⁹ est supradictum.

Ante. g. corripunt. roga: togatus: rogas: rogo. vnde Artalog⁹. ce
tera producunt vt. cogo: cogito.

Ante. l. pducunt Sol i obliquis: moles is: doliū: proles: solo: aris.
bolerus olim coliphium: solus: solēnis: solers: polypus: prolixus:
nolo: cetera corripunt vt colo colis: stola: melior.

Ante. m. corripit homo: stomac⁹. omasus. tomos. oppidiū. tauri
ce. vomo. comedo: domū. domus. como as. glomero as. comes
domus. omitto. cetera producunt vt. omentum. como is.

Ante. n. pauca producant vt frons: nonus a um. z que ante. o. ha-
 bet. e. vel. d. vel. p. vt Honor. donū. pono. cetera corripūt vt bon⁹
 Ante. p. producant propago pro vite: sapio opilio: populus arbor
 z que inde sunt. Itē que habent. p. ante. o. vt Lopia: demitur sco-
 pulus. Cetera corripūt vt sopor. soporo. oportet. oportun⁹ produ-
 cit. z a portu est. oppido. oppidum: opperior. p. duplicant.

Ante. q. corripūt coquus. quoq; in cōpositis producit vt pquiro
 Ante. r. producant corus vētus. os. z mos. in obliquis vtriusq; nu-
 meri. corā. torax. moris. noram. oro. orator. ora. regio. torul⁹. do-
 rus. dorius. doris. sed hec habent.

apud grēcos forex. Omnia itē que ante. o. habent. l. vt lorum vel.
 r. vt rois. roro as. cetera corripunt vt coranus. corallia. nam clau-
 dianus ait mergit se sub. o vellitq; corallia cloe.

Ante. s. corripūt prosenca. rosa. postit prosa. cetera pducunt.

Ante. t. corripūt totidem. quotus. nota. noto. producant dos in
 obliquis. poto. totus. no. us. votis. votū. cos in obliquis. Item
 que duas cōsonantes habēt ante. o. vt ptinus. ipietez proteruus a-
 um. quotidie geminat. tt.

Ante. u. producant prouincia ouū quia grēce est proui-
 dus prouentus puenio puido. Cetera corripūt vt ouis.

De. V.

Ante. b. pducunt Tuber. rubigo. suber. rub⁹. vber.
 pubes. Itē que habent. b. ante. u. vt bubo. vel. n. vt
 nubio. corripūt subule⁹. Bubulus. rubens.

Ante. c. corripūt Lucerna. dux i obliquis ducēti nu-
 merale nomē. Itē que habēt. n. aut. c. aut. r. ante. u:
 nucis. cucullus. crucis. cetera pducunt vt duco. luceo. lucis.

Ante. d. corripunt Rudētes. rudo. Persius tamē longuz ptulit.
 findoz vt arcadię pecuaria rudere dicas. Pudet. pudor. pudibun-
 dus. sudes. rudis. studiū. studeo. producant cetera vt trudo.

Ante. f. si qua inueniunt producant vt Rufus.

Ante. g. corripunt Iuguriū: z habentia. f. ante. u. vt fugio: fuga:
vel. i. vt iugum: iugalis: vel. p. vt pugil. hec producant fruges: iu/
gerum: ingis: iuge^z iugiter: frugi: frugalis. Cetera item producant:
vt Lugeo:

Ante. l. pducunt fuligo: vligo: corripunt fulica: mulier: gula.

Ante. m. corripunt humilis. hum⁹: humerus: sumus. a. um. Item
si. n. vel. t. vel. c. sit ante. n. vt Numā: tumulus: cumulus: cumera:
preter hoc numen cume. struma. Cetera item pducunt vt human⁹.

Ante. n. omnia pducunt vt luna: duo corripunt cuneus tunica.

Ante. p. omnia corripunt vt lopus nisi. r. pcedat. u. vt scrupul⁹:
scrupus: scrupeus: vel. p. vt pupula cuius est diminutium pupil/
la: pupillus: pupis: vel. n. vt nuper vel. r. vt rupes: stuppa: z cup/
pa. pp. geminant.

Ante. r. cetera producant se i nurus. fur. in obliquis: curules: mu/
ria: furo verbum corripunt.

Ante. s. cetera pducunt: susurro: susillus: in cōpositis corripunt.

Ante. t. dissyllaba producant vt tutus. corripunt puto: cutis: vnde cu/
ticula. Iuuenalis Nostra bibit vernū contracta cuticula solē. Item
frutex vnde fruticosus: lutum: z que inde sunt. Polissyllaba. itē. u:
ante. t. corripunt vt puteus: rutulus: rutula: preter hec mutus. a.
um. vt mutuo: glutio: glutio: puteo: puto: futilis: utilis: utilitas.
vris z putris indifferenter poni possunt.

Ante. u. producitur semper vt vna: si pcedit. i. breuiat vt Juno.

De Medijs syllabis hoc est vltimis z antepenultimis.

De. A.

Ante. b. corripit vt syllaba. arabus que desinunt in bi/
lis. a producant ante. b. vt amabilis. Item inbundus
terminata vt errabundus. In vltim quoqz vt vena/
bulum: tintinabulum: conciliabulum.

Ante. c. producant pacus: cloaca: vernaculus Virgi.
Que tibi posui taqz vernacula poma vmbraclū: cetera corripunt

vt abacus.

Ante. d. producunt cicada. cetera corripunt.

Ante. f. corripit vt colaphus.

Ante. g. producunt imago: indago tam verbū q̄ nomē. Nomina se/
cundē declinationis vt mōtiagus: aruiragus. pedagogus. Item
pelagus: lalage: synagoga corripunt.

Ante. l. corripunt naturaliter vt italus: tantal⁹: ascalon. In nomini
bus in alis tertie vt borealis: producunt item in aliquibus proprijs
vt sunt Juuenalis Martialis. Item in obliquis in alis nominuz
neutri generis vt animalis.

Ante. m. producunt exeuntia in men vt solamen: cetera corripunt.
vt thalampus: calamus.

Ante. n. corripit vt diban⁹: libanus: propria producunt ferme semp
vt bianor: traianus. Item loci z gentis nomina vt mōranus: tomita
nus: phecasianus: alanus: aranea: titan in obliquis: vulcanus: gar/
ganus: balanum corripit.

Ante. p. oia corripunt vt catapulta. nā priapus sinapi grece sunt.

Ante. r. item corripunt omnia vt barbarus: cesaris: nectaris: fal/
lit in desinentibus in rius vt temerarius denarius: carnarium: ar/
marium. Item in dominare: auxiliare: letare z ceteris huiusmodi:
Item in amarus in compositis vt affare. Item in denominatiuis
vt auxiliare: peculiare. fallit in tenarius.

Ante. s. corripitur vt carbalus: in deriuatis producunt vt agaso o/
masus: parnassus gemmo. si scribitur.

Ante. t. corripitur vt calathus: cyathus: desinentia in tes producunt
ut achates. Item obliqui nominū in as ut abbas abbatis: maiestas
majestatis: pubertas pubertatis. Item deriuata a supinis nomi/
na ut dominatus.

Ante. u. semp producunt ut cadauer: animaduertenda sunt composita
de quibus supra locuti sumus.

Ante. b. naturaliter produciunt corebus tenebo Corripitur in belleborus: crebus: ceber tenebrosus: latebrosus: salebra salebrosus. in tenebra latebra indifferens est.

Ante. c. produciunt semper nisi in seneca.

Ante. d. item produciunt ut heredis: corripunt essedum: nomina in dus ut tenedus. Item composita a pede ut compedis compede: item ficedula Juvenalis mergere ficedulas.

Ante. f. produciunt ut veneficus: Elephas et celephus corripunt.

Ante. g. corripunt ferme omnia: ut prolego: Letegus produciunt:

Ante. l. produciunt ut phaselus. corripitur in angelus.

Ante. m. produciunt ut heremus verbum: corripitur in his herem⁹ vehemens potius bisyllabum profertur. Horatius vehemens et liquidum puroque simillimus arui. Item in obliquis huius nominis byems et in alemania.

Ante. n. produciunt ut tyrrhenus serenus: corripunt belena bele⁹ nus iuuenis. hebennus.

Ante. p. corripitur ut pronepos: produciunt tamen in presepe.

Ante. r. corripitur naturaliter ut terere: legere: cerberus: produciunt in galerus in statera. in adiectivis quoque in rus ra rum: ut fenerus: austerus: Cratera ideo produciunt quia grece est. κρητήρ Disce⁹ ra chimera diphthongum habet produciunt etiam hyberus trieteris dis et trietericus .a. u. panthera et mulier in obliquis: reliqua corripunt ut alterius alterum veteris veterum. Desinentia in rius vel in rium corripunt ut canterius.

Ante. s. corripunt prothesis ephesus: mathesis: produciunt poesis in phrenesis indifferenter ponitur Juvenalis produciunt: cum furor haud dubius cum sit manifesta phrenesis: serenus corripit: ex vitio capitis phrenesis furiosa movetur.

Ante. t. corripitur in ametistus an: tistina vestis: produciunt in obli-

quis magnes locuplex lebes quies: cetera eius forme corripit ut
aries: paries: temerum breuiat.

Ante. n. si inuenitur semper producitur

De. J.

Ante. b. naturaliter corripitur ut aprilibus: produ-
citur in perbo is it.

Ante. c. similiter corripitur ut cilicem ut amicus pro-
prium: producant hec apricus: amicus: umbilic⁹: for-
mica: pudic⁹: lorica: lectica: vesica: marica: dea: min-
tormentum: vrtica: mirica arbor: caicus fluius: medicus: Soederi-
cus: posticus: persius: postice: occurrite: sanne: anticus: ab ante.

Item hec in obliquis pernix: lodex et bombix vnde bombicinus
phenix corripunt: salix: calix: mastix: pistrix.

Ante. d. corripitur naturaliter ut cupidus: producant cupido: aby-
dus: abydenus: thesides formido: desidero: desiderium: infidus:
perfidus corripit.

Ante. f. vel. ph. cum inuenitur. producitur ut coliphia.

Ante. g. naturaliter corripitur ut collido producant auriga: caligo
et similia.

Ante. l. corripitur naturaliter ut agilis: bilbilis: producant tamen
exilis: asylum: cubile: mantile. et cetera huiusmodi. Item quintilis:
sextilis: et similia a quibus dissentiant: futilis: sutilis a suo: martia-
lis: futilis aptatur crinibus rosa. Item humilis: parilis: vapsilis:
amabilis: nubilis: legibilis. et similia.

Ante. m. breuiatur ut callimachus: producit: optimus: sublimus. et
crescentia quartae coniugationis ut audimus.

Ante. n. producant festino: caminus: martinus: cymnis: salinum;
catinū: caminū: mancinus: caminus: festinus. et huiusmodi deriva-
ta. ut quirinus: supino as. num. pripino. itē desinentia in na. ut cu-
lina: popina: preter hec femina. pagina: machina. proserpina: lami-
na: trutina: sarcina: mutina: buccina. Nomina. item in in. i. ante. n

d

producunt. ut eicensimis: destino vero corripit ut et me destinat arg
pducit indestinat? Juuenalis et omni gladijs iam destinata: corri
pit ite protinus: crastin?: coperendinus: serotinus: homotin?: byl
sinus: trimundin?: oleaginus: faginus: clandestinū: claudian? pe
nultima pducta protulit. cetera corripunt ut acinum.

Ante. p. breuiat. ut antipus: pducit: obstipus: constipo as.

Ante. q. producit ut iniquus antiquus corripitur in his siliqua:
reliquus: aliquis.

Ante. r. corripitur. ut martiris: producit. ut papirus: saphyrus. bu
tyrū corripit apud Virgi. cū ait. Lac niueum butyrūq; nouum euz
melle comedit.

Ante. s. producitur: ut derisus: gavisus: anchises: cambyses: corri
pi: aut nunq; aut rarissime inuenitur.

Ante. t. corripunt ut leuitas desinētia in ita. ut heremita: anachori
ta: abderita: Itē mittētia genitiuū in tis. ut saminitis. et nomia pri
me i tes. ut poletes te. Itē censitus: recēsitus: lacessitus. Sz de su
pinis et participijs hui? modi dictū ē. Itē hermaphrodit?: cocytus
aconitū. seruitus vero intuitus. et aduerbia i itus corripunt: ut celi
tus: item pituita: polymita vestis: lecythus vas oleariū corripit pe
nultima. ut patet ex versu homerico. Λοκῶν δὲ χρυσοῦν ἐμλήν
κῦθῶ ὑγρόν ἑλαδίον

Ante. u. producitur ut rediuuius.

De. D.

Ante. b. corripit: ut niobe: exceptis his duobus am
bobus: october.

Ante. c. breuiatur: ut colocasum: antilocus excipito
obliquos nominū in ox ut velox: ferox que produ
cunt preter celox: genus nauis.

Ante. d. breuiat: ut exod? exodiū pducit herodes: custodes.

Ante. g. corripit: ut eloga: preter ea que habent grece. ω̄ ut οὐρα /
ἡ γῶγᾱ synagoga.

Ante. l. breuiatur vt soboles.

Ante. m. breuiatur. itē vt salomon: neutra: vt anomum producūt.

Virgi. assyriū. vulgo nascetur anomum.

Ante. n. naturaliter pducitur: sicut in genitiuis nominū tert' e in. o. vt Latonis. demon's tamē agamēnonis: sydonis corripunt.

Nomina propria locorū. vt helicon: calidon: sydon. o. producūt in obliquis. chalcedon tñ corripit: sydoni^o. o. producit sydonis patro nymicū corripit: si qua sunt alia poetarū lectione deprehendēt.

Ante. p. naturaliter corripit vt calliope: ethiopsis. z reliqs obliqs ei^o nomis. itē carop^o. fallit in his canop^o: esopus: europa. pyrop^o.

Ante. r. producit in his. odorus: sonorus: honorus: z similib^o deriuatis. Itē in pelor^o: z in genitiuis nominū in or. vt caloris: amoris: furoris: p̄ter q̄ in his memoris rhetoris: castoris: marmoris equoris. z p̄ter q̄ in obliquis propriorū vt hectoris: amynthoris Item in ceteris breuiatur.

Ante. s. longat vbiqz. vt dolosus: erummosus: pilosus.

Ante. t. item longatur. vt amotus: herodotus: theodotus: asotus producitur quia grece est. ἄωτος

Ante. u: si quando inuenitur ferme semper corripitur. vt Ludouicus. Composita si qua sunt regulam sequuntur primitiuorum: aduertenda sunt que a grecis veniunt.

De. V.

Ante. b. corripitur naturaliter. vt coluber: producit in saluber in nuba: pronuba. corripunt. in cōnubiū indifferens est.

Ante. e. producitur i adiectiuis prime z secūde declinationis vt caducus. a. um. Sambucus. sambuca. manduco: fiducia: pollux in obliquis: In ceteris corripitur. vt reducis reduci reducem.

Ante. g. naturaliter producit vt sugo. is. in obliquis nominis cōiunx z in sanguisuga corripitur.

Ante. l. naturaliter corripitur vt pérulus: calculus: producitur in
gentulus adulo: adulator: currulis: breuiatur in his herculis spe/
cula speculum: specularia nebulo nebulonis: presul is. exul is. sotu
lar: bibulus.

Ante. m. naturaliter producitur vt albumen: hec corripunt incolu
mis: columen: contumax autumno.

Ante. n. producitur vt lacuna.

Ante. r. naturaliter producitur vt silurus: excipitur purpura Itēz
verba que vocant̄ meditata vt esurio. item que formam habent
meditatorū vt luxurio: et que sūt inde: lemures: centurio: mercu
rius. Item obliqui nominum in vr. vt fursur murmur: telluris ob
liqui producantur.

Ante. s. producitur vt creusa: medusa.

Ante. t. item producitur vt preputiū arbutus breuiatur intercus.
percutis percutit.

Ante. u. breuiatur vt eluuez: colluuez.

De Ultimis syllabis.

Afinalis in nominatiuis et accusatiuis corripit̄ vt mu
sa tēpla monumēta: Greca nōnunq̄ producit̄ vt by
pmestra rhea nemea: tegea: quia apud grecos ē Qui
di⁹. Mittit̄ hypmestra de tot mō fratrib⁹ vni: et sepe
rhea quēsta ē itēz secūda: Papini⁹. Nō tegea nō ip̄a
deo vacat alite: felix cillene: Idē te plangeret argos: te nemea tibi
lerna comas. Larissave suplex poneret: Vocatiuus a nomine in as
tam tertie q̄ prime declinationis producitur vt ab eneas enea: a
pallas palla Vir. enea iugila Idē nō hęc o palla dederas promis/
sa parenti. Itē ablatiuus semp producitur. vt ab hac musa: Nume
ralia in ginta indifferenter ponunt̄. vt Triginta Vir. Triginta ca/
pitū foetus enixa iacebit. Juuenal. Quadringenta dedit graccus
sestertia dotem. Verba in .a. producantur vt ama vola. Aduerbia
item producantur vt ultra: preter ita quia.

Sinalis corripitur in nominatiuis et ablatiuis ut crabile: monile platone. obliqui nominum primę declinationis. et nominatiui plarales. e. diphthongo scribunt. Nomina i. e. gręca ut thebe producunt quia gręce est. vocatiuis cum a gręcis .ἄσ. vel in .ἄ. declinabilibus translatus longat. ut. ἄ. ἀρχίδης. o. anchises. ἄ. χρῦσθι. o. chrise: Same producit quia veteres huius famę nō huius famis declinabant. Inuenitur ablatiuus in. e. aliquando produci: quoniam est a gręco datiuo ut τῷ εὐφράτη. ablatiuo euphrate. Lucanus signaq; a euphrate: cum parthis capta sequētes. Ablatiui quinq; semper producunt ut die. Verba secunde coniugationis in imperatiuis. e. producta habent ut doce: vade: quod sequente vocali corripitur inuenitur. Apud Virgi. in hoc versu. Et longū formose vale inquit iolla. Laue quoq; frequenter corripit. Qui. tu Laue defendas hora. vade vale caue ne titubes. Proptius. Tu caue nostra tuo contemnas carmina fastu. tertie enī coniugati. fuit apud veteres: et cauo nō caueo es dicebat. Quoniam onosyllaba me te se de. e. producunt Aduerbia superlatini gradus ut minime omnia longant. Similiter et ea que veniunt a nominibus ut a docto docte bene male breuiantur: et item sepe quoniam a nomine nō est. Ne cum affirmat aut prohibet producit: cum interrogat corripit. Composita a die producunt ut pridie: hodie: Ne pro aut breuiatur: cum est interiectio producit. Quod coniunctio corripit.

Producitur ut sinapi: In vocatiuis a nominatiuo in is venientibus corripit ut in Virgi. Tri decus celi: amarylli: Idem Virg. quid inesta deos amarylli vocares. Lycaoni. thebai. daphni. et similibus. In datiuis quoq; a nominibus in as breuiatur ut palladi Papinius: palladi littore. Solet. i. natura longū breuiari aliquando sequente vocali ut apud Vir. Et edimus an qui amant ipsi sibi so-

omnia fingunt. *U*bi tibi sibi quasi nisi ibi ubi cum cōpositis va/
riari solēt: In verbis semp̄ produciūt vt legi.

De. D.

*D*ariat in nominibus vt virgo: Virgi. o virgo noua
mi facies inopinate surgit. Iuuenalis Conscia ma/
tri virgo fuit. Item Lato Virg. Quis te magne La/
to. *M*artialis Si cato reddat cesarianus erit. Nomi/
na foeminina in .o. et apud nos indeclinabilia pro/
ducuntur vt dido manto. nam grece est. *Διδώ* *Μάντο*
Datini. item et ablatiui semp̄ produciūt vt populo. Ego et duo fer/
me semp̄ corripiunt. Verba omnia vltimā indifferentē habent. vt
amo lego: Similiter et gerūdia: vt legendo. eodē modo aduerbia.
vt subito modo sero cito.

De. V.

V semper produciūt vt Cornu gelu:

De. L.

*L*re produciūt vt alee. Lac corripit naturaliter: Ex ad/
verbijs nec et donec breuiant: hic indifferens est: hec
diphthongū habet: hoc vero natura corripit debere.
ex verbis prisciani cognoscit qui ait hocce vocali ab/
lata p̄ Synalephā manētibus duobus. cc. solere pro/
duci. virgi. hocce erat alma parens. Si enī duobus. cc. manentib⁹
produciūt: sequitur vt remoto altero corripiatur.

D. finita corripiuntur vt Quod quid sed.

L. precedente qualibz vocali breuiatur vt hānibal: mel: vigil: ta/
naquil: exul: consul: Sol et nil produciūt. Barbara quoqz in .l. pro/
duci solent vt daniel: michael.

M. corripitur vt idem: damnum.

N. finita tam greca q̄ latina produciuntur: vt pean: salamin: py/
racbinon. Accusatiui in an et in in breuiantur. vt gnean: deidami/
an: iphigenian: capin: protrin: parin. Itē greca in Neutra vt peli/
on: ilion. accusatiuus in on grecus. a nominatiuo in os nominū. g

m. f. z cōmunis vt menelaon: epodon: eutrapelon variat: frequen-
tius tamen breuiari solet q̄ produci. Corripunt. item nomina quo-
rū genitiui crescentes penultima breui sunt: vt Nomen is. carmen
is. an. An forsan forsitan dictiones. itē que per apostrophēn prose-
runtur corripī solent vt viden: satir: egon.

R. habentia in fine corripuntur vt lucifer: gręca in er: ether: aer:
crater producunt quoniam gręce habent. αἴθῆρ κρᾶτῆρ αἴῆρ Elau-
dianus tamē vltima nominis aer corripuit dicens: Lucidus vni-
braso miscēbitur aer auerno: quod apud aliū legisse non memini.
Ex monosyllabis breuiantur ser cum compositis vt confer. Item
per. vir. ter.

As in fine dictionis producit vt dignitas musas. gręca que ge-
nitiuū in os mittunt. Item accusatiui plurales corripunt vt pal-
ras: dosilias aonas. Virgi. Aonas in montes vt duxerit vna soro-
rum cycladas. Idem cycladas z crebris legimus freta cōcita vētis.

Es finita naturaliter producunt vt chremas heres: mores: doces:
mones: que crescunt in genitiuo penultima breui corripuntur vt
miles tis eques tis. hospes tis. Qui. hostis vt hospes iuit. Leres
z pes cū cōpositis nō seruiunt regulę. Item que habent. i. ante. s
vt paries: aries: Gręca corripuntur: vt pleades: garamantes: arca-
des.

Is. corripitur tam in gręcis q̄ in latinis nominib⁹ vt paris: collis.
Datiui ablatiui z accusatiui in is. producuntur. vt musis: populis:
omnis pro omnes. Item desinentia in. is. que crescunt in geniti-
uo penultima longa vt samnis tis. Tertię coniugationis secunde
personę presentis indicatiui modi breuiantur. quartę longantur:
vt audis. Et vnū anomalū velis cum compositis vt nolis mauiis:
quauis: dis. Notantur is mis: tis quis bis quia breuiantur.

Os finita tam gręca q̄ latina producuntur vt heros: nepos: do-
ctos. Gręca tamen neutra in os breuiantur. vt: ἀφῶδ κᾷτῶδ ar-

gos cetos. Item masculina vel communia in. dū. habentia geni/
tiuū vt Τροχὸσφιλόσοφός Trochus: Philosophus. Os ossis:
corripitur compos & impos vt quidā volunt. Genitiuus quoq; in
os grecus a nominatio in as vt pallidos: arcados.

Us corripitur vt digitus: demum monosyllaba: vt pus: mus: rus:
sus: thus. que producant penultimā genitiui crescentis omnia pro
ducuntur. vt salus tis. virtus tis. Palus ab horatio corripitur cuz
ait sterilis: palus aptaq; remis. Virgilius tamen extendit que ma
gis sequi debemus dicens Stygiaq; palus in amabilis vnda.

Genitini singulares quartę declinationis. nom natiuus. accusati/
uus & vocatiuus plurales producantur. vt Manus hę manus ac
cusatiuo & vocatiuo manus. Greca. itez vt pantus: melampus: oe/
dipus: genitiui greci: Calypsus: mantus lon zantur.

T. corripitur vt Caput: sinciput: occiput.

Finis opusculi de cōpositione versus hexametri & pentametri cōdi/
ti a Francisco Matræie Perusino viro clarissimo.

Τελός

Jacobi Sentini Ricinensis de quibusdam lyricis carminibus Tractatus: et primo Prefatio.

Jacobus Sentinus Ricinensis Jacobo Gasparis viro prestantissimo et in omni virtutum genere probatissimo concivui suo. Salutem:

Um diebus preteritis Jacobe vir magnifice ad meas manus de componendis hexametris et pentametris carminibus Gracisci mataracij viri in utraque lingua pitissimum opusculum pervenisset. Illud cum propter syllabarum quam continet exactam noticiam: tum vel maxime quia ea que et a grecis et latinis vauibus observata sunt illic optime referuntur. Marinoangelo ingenio filio tuo qui non minora quam pro in hunc usque diem contulerit beneficia suo ingenio ac virtute in nostram rempublicam collaturus: maximum aditum ad oratoriam artem prestare posse iudicavi. Itaque dedi operam ut illud magna cum diligentia inveniret: et impulsus ad manus Marinoangeli honestissimi filij tui precipissime perveniret: ut me nihil aliud die noctuque magis cogitare intelligeres: quam id quo et tibi in primis et huic tue universae familie honoris: laudis: ornamentive maxime accessionem aliquam fieri posse existimem. At quia Graciscus duxerat de hexametris et pentametris carminibus: et de eorum pedibus syllabis: non minus diserte quam recte locutus fuerat: visum est mihi haud absurdum: beneque sentiebam de quibusdam lyricis carminibus: que maiori in usu haberi quam cetera: post suum opusculum describere: quam si tibi et Marinoangelo filio tuo qui sua virtute totam nostram rempublicam illustrabit: grata fuisse intellexero: maximo ipse gaudio afficiar. et deinceps quicquid in hac facultate quod Marinoangelo aditum ad eloquentiam prestare possit invenero: id omne ut ad suas manus perveniat per diligentem curabo. At hec non ea ductus ratione prestabo ut illi rebus huiusmodi admodum opus esse existimem: Quoniam Antoni Bonfinis in utraque lingua eruditissimus magister et preceptor: et pro optimus cui me semper plurimum debere fatebor: non hec duxerat: sed longe prestantiora cum docuerit et doceat non ignoro: sed hac ductus duxerat ratione id agam: ut mecum ite animum cum esse qui est valeas inveniri. Vale totius agripicentis:

z nostre in primis ciuitatis maximū z precipuum ornamentum.

De Carminū Lyricorū Pedibus

Dedz qui metra de quib⁹ dicturi sum⁹ ingrediuntur aliquos dissyllabos: aliquos trissyllabos: quadrisyllabos aliquos esse iuenio. Dissyllabi quatuor sūt: Spōde⁹. Troche⁹. Jambus. Pyrrichi⁹. Spōdeus quatuor tēporibus syllabas duas longas complectit: vt phoebi. Qui. fastorūz tertio. Janua tunc regis posita viret arbore phoebi. Trocheus duabus lōga z breui syllabis tria tēpora retinet vt Martis. Qui. i. bin. Te fera nec quicq⁹ placidū spondētia martis. Jambus tria tēpora z duas syllabas: alterā breuē: longā alterā possidet vt deos. Pyrrichius duo tempora z breuis duas syllabas habet: vt deus. Trissyllabi sunt tres: Dactilus: Anapestus z Tribachus. Dactil⁹ tris longā primā: z breuis duas postremas syllabas quatuor cū t⁹ibus h⁹. vt iocemina. Qui. li. iij. de arte. Semina nec flāmas: nec sceuos excutit arcus. Anapest⁹ totidē t⁹a z tris syllabas breuis duas z nouissimā longā possidet: vt pietas. Tribach⁹ tribus breuib⁹ tria t⁹a syllabis cōplectitur vt aquila. Ex quadrisyllabis vnus dūtaxat carminib⁹ de quibus dicemus ē necessarius qui Coriambus dicit⁹. hic sex tēpora z duas medias breuis lōgis extremis duabus syllabis cōplexus est. vt versificans.

Noniā metra (vt in cetero inquit serui⁹) quedā a pedib⁹ a rebus: quedā que scribunt⁹: quedā ab inuētorib⁹: a pedū numero quedā nomia sortiunt⁹. Saphica z Adonica. aschlepiadea z phleucia carmina ob id ab inuētorib⁹ sic dicta censemus.

De carmine Sapphico.

Sapphicū carnē pedes quinque possidet. nā sede p⁹ma trocheū secūda spondeū: tertia dactilū: quarta trocheū: quinta spondeū vel trocheū q⁹ sepiissime recipit. De Carmine adonico.

Adonicū carnē ex duob⁹ dūtaxat pedib⁹. hoc ē dactilo z spōdeo siue trocheo conficitur. Sapphiciis adonica carmina ita

a plerisque cōiungūt vt post tris sapphicos versus vnū carmē seqt̄
 adonicū: vt Horat. Jā satis terris n̄uis atq; dirē: Brandinis missi
 pater ⁊ rubēti. Dextera cui⁹ iaculat⁹ arces: Terruit urbē: Sapphica
 ita scandūt. Jā sa: tis ter: ris n̄uis: atq; dirē. Grādi. nis mi: si pat̄
 ⁊ ru: benti. Dexte: ra cu: ius iacu: latus: arcē. Adonicū carmē qua
 ratione scādi oporteat. nemo qui dactilū primo: deide pedē alterū
 sumpferit siue trocheus ille siue spondeus fuerit: ignorabit.

A Sclepiadeū carmē quattuor pedib⁹ cōstare inuenio. Nā in pri
 ma regione spondeū: In secūda ⁊ tertia coriābū ⁊ in nouissi
 ma spondeū siue pyrrichiū: siue trocheum frequētissime inuenies.
 Hora. VBoecenas atavis edite regibus. Scandi⁹ sic VBoecē: nas
 atavis: edite re: gibus. De Larmino pbelencio.

Pbelenciū carmē ex quinq; pedib⁹ componit̄. Nā in prima re
 gione spondeū ⁊ nōnunq̄ (licet raro) trocheū. In secūda da
 ctilū. In tertia ⁊ quarta trocheū semp: i vltima Trocheū vel spon
 deū recipere solet: vt Catullus. Passer delitię mee puelle. Scādi hoc
 mō oportet Passer: de: ite: e me: e pu: elle. In prima etiā regione
 quod rarū est ⁊ fugiendū pyrrichius inuenit̄. vt hic. VBeas esse a
 liquid putare nugas. De Larmino Jambico.

Jambicum carmen ab Jambo sic dictū ab Antiocho primū sex
 iambis cōpositū ē. VBox poetarū licentia effectū est vt spon
 deus in quavis hui⁹ carminis regione recipi posset dempta secun
 da ⁊ quarta In quib⁹ nisi poetarū licētia obstet: iambus perpetuū
 locū possidet. Interdū tñ in p̄ma p̄ spōdeo anapest⁹: ⁊ in scōda re
 giōe p̄ iābo tribrach⁹ reperit̄: hui⁹ aut̄ rō est qz anapest⁹ spōdeo: ⁊
 tribrach⁹ iābo suis equant̄ tporib⁹. Carmē tale ē. Persius. Nec fōte
 labra prolui caballino. Scandi⁹ aut̄ hoc mō. Nec fon: tela: bra pro:
 lui: cabal: lino. habes breuib⁹ martine āgele que de his lyricis versū
 bus sentiebā que si exercitatiōi accomodaueris nō vereor quin plu
 rimū in cōponendis carminibus pficias ⁊ locū teneas honestissi
 mum. Vale Ricinensiū adolesce. ū vnicū decus ⁊ ornamentū.

Jacobus Sentinus Ricinensis Lectori. Salutē
Versus scribere qui cupit liquore
Tinctos pyerio: Thalia vel quos
Dictat vatibus alma: qui corymbos
Lingunt tempora fonte cum biberunt
Undas comspedi volantis alre
Pulli: perlegat apta scripta passim
Francisci numeris viri disertis

Idem Jacobus
Quisquis amas vatium cantus: vel quisquis anhelas
Tendere pyeria letus in astra via
Hac sit iter: scripta hec francisci perlege docti
Compos tu voti si cupis esse tui.

Eiusdem Jacobi
Lamina quisquis amat sacro pertinētra liquōre
Scribere: grandiloquum perlegat istud opus:
Erhardus ratdolt Augustensis probatissimus librarię artis exa/
ctor summa confecit diligentia. Anno christi. M. J. cccclxxvij. vij. ca/
len. Decembris. Venetijs.

G
M
A
B
S
O

2e

INSTITUT
D'ESTUDIS CATALANS
BIBLIOTECA DE CATALUNYA

Núm 55.488
Armari Juc 23
Prestatge

BIBLIOTECA DE CATALUNYA

1001959121

